

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování investiční akce obce
Financing of the Municipal Investment Project

Student: Bc. Zuzana Lampartová
Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Zuzana Lampartová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Financování investiční akce obce**
Financing of the Municipal Investment Project

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Základní územní samosprávné celky a pravidla hospodaření
  3. Analýza hospodaření a rozpočtový výhled vybrané obce
  4. Návrh financování vybrané investiční akce
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

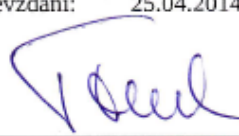
BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondu Evropské unie*. Brno: Eurospolečnosti, 2009. ISBN 978-80-254-4017-9.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
PŮČEK, Milan a David KOPPITZ. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. Praha: NSZM, 2012. ISBN 978-80-260-2789-8.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 25.04.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že předloženou práci jsem vypracovala samostatně včetně přílohy č. 3. Přílohy č. 1 a č. 2 jsem doplnila beze změny. Odbornou literaturu a další použité zdroje v rámci práce cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Ostravě 25.4.2014

.....
Zuzana Lampartová

Obsah

1	ÚVOD	5
2	ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY A PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ...	7
2.1	Postavení obcí v ČR	7
2.2	Orgány obce a jejich pravomoci.....	9
2.3	Působnost obcí.....	13
2.4	Pravidla hospodaření obcí	15
2.4.1	Rozpočet obce a jeho struktura	15
2.4.2	Rozpočtový proces a rozpočtový výhled obcí	18
2.4.3	Příjmy a výdaje obcí	19
2.5	Zadluženost obcí	23
2.6	Strategické plánování a řízení na úrovni obcí	24
2.6.1	Aplikace strategického plánování a řízení na úrovni obcí	24
2.6.2	Legislativní úprava strategického plánu obce.....	25
3	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A ROZPOČTOVÝ VÝHLED VYBRANÉ OBCE	27
3.1	Analýza hospodaření města Brušperk	28
3.1.1	Příjmy města	29
3.1.2	Výdaje města.....	34
3.2	Rozpočtový výhled města Brušperk.....	38
3.3	Dluhová služba a zadluženost města Brušperk	40
3.4	Strategické plánování na úrovni města Brušperk	42
4	NÁVRH FINANCOVÁNÍ VYBRANÉ INVESTIČNÍ AKCE.....	45
4.1	Popis a záměr investiční akce.....	46
4.2	Předpokládané náklady investiční akce.....	48
4.3	Zdroje financování investiční akce	52
4.3.1	Financování investiční akce z vlastních zdrojů	52

4.3.2	Financování investiční akce prostřednictvím dotačních programů.....	54
4.3.3	Financování investiční akce formou úvěru	58
4.4	Přehled variant financování.....	61
5	ZÁVĚR.....	65
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
	SEZNAM ZKRATEK.....	69
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

V České republice existuje v současné době dvoustupňový systém územní samosprávy, kde prvním a základním stupněm je obec a druhým, vyšším pak kraj. Obec je dle platného zákona o obcích základní územně samosprávné společenství občanů, přičemž má povinnost zaměřit se na jejich potřeby a zajistit všestranný rozvoj svého území. K naplnění stanovených cílů využívá proces strategického plánování, který je nedílnou součástí řízení obce a jehož aktivitu vyústí ve strategický plán obce.

Strategický plán obce, někdy specificky nazýván „Program rozvoje obce“, lze charakterizovat jako efektivní a koncepční nástroj, jehož hlavním smyslem je zformulovat představu obce o svém budoucím vývoji na základě sladování jednotlivých zájmů všech subjektů žijících v dané obci. Dokument by měl obsahovat vytyčené cíle, které by měly respektovat principy udržitelného rozvoje a jeho součástí je především výčet všech rozvojových aktivit, jejichž potřeba vyplývá z aktuální situace a zjištěných potřeb. Při jeho tvorbě nesmí zastupitelstvo obce opomenout na finanční možnosti obce a vycházet z aktuálního rozpočtu a rozpočtového výhledu. V dnešní době patří téma zadluženosti obcí a jejich postoj k nakládání s veřejnými prostředky k často diskutovaným tématům. Proto by obce měly vždy, při úvahách o investování finančních prostředků na realizaci příslušného projektu, posoudit jeho přínosnost pro obec a její obyvatele, zda naplní potřebná očekávání.

Tématem diplomové práce je financování investiční akce města Brušperk, se zaměřením na aktuálně probíhající projekt výstavby krytého plaveckého bazénu. Projekt spadá do oblasti rozšíření dosavadní infrastruktury a volnočasových aktivit pro obyvatele obce i okolí. Tento požadavek vyplynul z průzkumu mezi občany, který měl zajistit prioritu vybraných investičních akcí. Spolu se sportovní halou by tento objekt vytvářel multifunkční komplex pro všechny generace.

Cílem diplomové práce je navrhnout dostupné způsoby financování konkrétní investiční akce města Brušperk a na základě vývoje hospodaření v letech 2008 - 2012 vyhodnotit nejvhodnější z nich vzhledem k přiměřenému ekonomickému zatížení města.

Hypotézou diplomové práce je, že město Brušperk není schopno pokrýt financování investičního záměru pouze z vlastních zdrojů.

Pro dosažení stanoveného cíle a současně ověření hypotézy bude v diplomové práci využita metoda komparace hospodaření města Brušperk v letech 2008 – 2012 a následně jeho analýzy, která se detailněji zaměří na jednotlivé druhy příjmů a výdajů. Analýza se bude rovněž věnovat vývoji dluhové služby jako ukazateli finančního zdraví obce ve sledovaném období. Cílem analýzy je zjistit ucelené informace o finanční situaci města Brušperk a jeho hospodaření. V poslední části se na základě zjištěných údajů aplikuje metoda dedukce a její výsledky budou podkladem pro navržení vhodné varianty financování vybrané investiční akce.

Práce je rozdělena do tří hlavních částí. Jedná se o druhou, třetí a čtvrtou kapitolu. V druhé kapitole je řešena teoretická část práce, zaměřena především na charakteristiku postavení obcí na území České republiky, přiblíží jednotlivé orgány a jejich pravomoci v rámci obce včetně základních pravidel hospodaření. V této souvislosti bude věnována pozornost vývoji zadluženosti obcí včetně logiky výpočtu ukazatelů zadluženosti. Závěr kapitoly je věnován strategickému plánování a řízení na úrovni obcí.

V úvodu třetí kapitoly se krátce seznámíme s historií a charakteristikou města Brušperk. Stěžejní částí kapitoly je samotná analýza hospodaření v letech 2008 – 2012, ve které si zhodnotíme příjmy i výdaje dle druhového třídění rozpočtové skladby včetně rozpočtového výhledu na roky 2015 a 2016. V závěru kapitoly budou zpracovány údaje o zadluženosti města ve sledovaném období a také představeno strategické plánování na úrovni města Brušperk.

Obsahem čtvrté kapitoly je popis konkrétní investiční akce a její návaznost na Program rozvoje města. Čtvrtá kapitola je především zaměřena na možné zdroje financování daného investičního záměru. Závěr je věnován jejich zhodnocení a doporučení vhodné varianty k financování.

V rámci diplomové práce byla využita odborná literatura, platné legislativy týkající se daného tématu včetně internetových zdrojů, které sloužily pro sběr a analýzu aktuálních informací k dané tématice. Pro praktické části byla zdrojem interní dokumentace městského úřadu Brušperk obsahující zejména výstupy k investiční akci samotné.

2 ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY A PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ

Územní samospráva představuje určitý druh decentralizace, která má kompetence vykonávat své záležitosti v samostatné působnosti v souladu s platnými právními předpisy. Struktura územní samosprávy je především ovlivněna historickým vývojem dané země a následně reformami, které v této oblasti provedla. V rámci zemí Evropské unie jsou základní principy, míra subsidiarity včetně příslušných kompetencí a odpovědností územních samospráv vymezeny ústavním zákonem dané země a příslušnými zákony, které ji blíže definují. V České republice je územní samospráva aktuálně tvořena dvoustupňovým systémem, který je tvořen obcí jako základní samosprávnou územní jednotkou (první stupeň) a krajem jako vyšším územně samosprávným celkem (druhý stupeň).

2.1 Postavení obcí v ČR

Obce jako nejnižší jednotky politické správy se objevily již v roce 1849, na základě obecního zákona č. 170/1849 ř. z., který zrušil panství a vrchnostenské zřízení. Postavení obcí v České republice se následně po několik desítek let stále upravovalo na základě příslušných legislativních změn a v rámci reformy územní veřejné správy. Od roku 1945-1990 byla obecní samospráva nahrazena národními výbory, které byly státními orgány na nižší úrovni. V dnešní době mají obce nezastupitelnou funkci vzhledem k potřebám zabezpečit veřejné statky a služby blíže občanům směrem od státu na územní samosprávu. V České republice je každá část území součástí některé obce, výjimku tvoří vojenské újezdy, jež netvoří samosprávu. Postavení obcí je v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb. České republiky v hlavě VII. definováno jako základní územní samosprávné celky, které jsou vždy součástí vyššího územně samosprávného celku, tzn. kraje.

V roce 1998 Česká republika ratifikovala dokument **Evropská charta místní samosprávy**, který byl přijat členskými státy již v roce 1985 ve Štrasburku. Tato úmluva je postavena na základních principech potřeby demokracie a decentralizace moci na nižší úrovni, tedy územní samosprávu. Díky tomu se přiblíží občanovi a tím mu umožní participaci v konkrétních záležitostech veřejného zájmu. Česká republika není vázána všemi ustanoveními Charty vzhledem k odlišné právní úpravě.

Podrobnější vymezení a postavení obcí v České republice je uvedeno v zákoně o obcích č. **128/2000 Sb.**, ve znění pozdějších předpisů, který byl schválen k 1. 1. 2001. Zmíněný zákon vymezuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek, jenž je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací a disponuje vlastním majetkem, hospodaří se svými finančními prostředky a každoročně sestavuje svůj rozpočet. Evropská unie (dále „EU“) zahrnuje obec nebo město do statické jednotky NUTS 5 (LAU 2), též označované jako místní administrativní jednotky. Zvláštní postavení má pouze Hlavní město Praha, na které se nevztahuje zákon o obcích, ale je upravováno samostatným zákonem č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze.

V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky:¹

- **území**,
- **občané** – ČR s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce (města). V hranicích obce vstupují do různých vztahů k obci i právnické osoby a podnikatelé se sídlem na území obce nebo s provozovnou na území obce a další fyzické osoby s přechodným pobytem,
- **samospráva** veřejných záležitostí v hranicích obce (na katastrálních územích obce), tzn. působnost.

Zákon o obcích č.128/2000 Sb. vymezuje základní typy obcí, které v současnosti existují v České republice:

- **obce**, které nejsou městy,
- obec, která na základě schválení Poslanecké sněmovny získala postavení tzv. **městysu** na vlastní žádost,
- obec, které náleží titul **města**, pokud splní stanovená kritéria daná příslušným zákonem (v případě ČR je podmínka pro vznik nového města stanovena na základě počtu obyvatel, který má dosahovat počtu alespoň 3 000 obyvatel a následného schválení Poslaneckou sněmovnou),
- zvláštní kategorií jsou **statutární města**. V současnosti do této kategorie spadá 25 měst, která upravují své vnitřní poměry obecně závaznou vyhláškou tzv. statutem a jejich území se může členit na městské obvody či městské části,

---

¹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- **hlavní město Praha**, které je členěno na městské části (zákon o obcích se nevztahuje na hlavní město Prahu).

2.2 Orgány obce a jejich pravomoci

Obec ze své pozice veřejnoprávní korporace jedná navenek prostřednictvím svých orgánů. Dle zákona č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů jsou orgány obce zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Specifikem územní samosprávy je koexistence dvou typů managementu:

- **volený management** tvoří zastupitelstvo, rada a starosta, kteří nejsou na svou funkci speciálně připravováni, tzn. nemusí mít dostatečnou odbornou kvalifikaci pro výkony své funkce. Přesto tento management rozhoduje v zásadních oblastech, jako je další orientace a rozvoj svého územního obvodu prostřednictvím dlouhodobých koncepcí a programů rozvoje,
- **profesionální management** tvoří úřad obce, ředitel úřadu resp. tajemník a vedoucí útvarů. Jedná se o opačnou situaci oproti volenému managementu z důvodu jejich systematické přípravy pro výkon své funkce.

Zastupitelstvo obce samostatně spravuje obec a rozhoduje v záležitostech samostatné působnosti. Zastupitelstvo obce je voleným orgánem na čtyřleté funkční období občany obce, kteří dovršili 18 let, podle zásad poměrného zastoupení. Volby do zastupitelstev v obcích upravuje zvláštní zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. Volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním. Právo stát se členem zastupitelstva vyplývá každému voliči, který je přihlášen k trvalému pobytu v dané obci, a nejsou známy žádné překážky výkonu volebního práva.

Mezi základní oblasti, ve kterých má zastupitelstvo rozhodovací pravomoc, patří především:

- schvalování programu rozvoje obce včetně územního plánu obce,
- schvalování rozpočtu obce pro příslušný rok včetně rozpočtového výhledu a závěrečného účtu za uplynulý kalendářní rok,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,

- zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce a rovněž schvalování jejich zřizovací listiny,
- zřizování a rušení trvalých i dočasných mimorozpočtových fondů,
- volba starosty obce, místostarosty a členů rady obce z řad zastupitelstva
- rozhodování v otázkách spolupráce obcí, o jejich případném slučování a formě jejich spolupráce,
- uzavírání smluvních vztahů.

Zastupitelstvo obce má rovněž kompetence rozhodovat v majetkoprávních vztazích, do kterých například spadá:

- uzavírání smluvních aktů o přijetí a poskytnutí úvěru případně půjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku,
- nabývání a převod nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí, jakož i převod bytů a nebytových prostorů ve vlastnictví obce podle zvláštních zákonů,
- rozhodování o prominutí pohledávky, jež je vyšší než 20 000,- Kč,
- poskytování věcných a peněžitých darů v hodnotě nad 20 000,- Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,
- zastavení movitých věcí nebo práv nad 20 000,- Kč,
- poskytování peněžitých i nepeněžitých vkladů právnickým osobám,
- vydání komunálních dluhopisů.

Zastupitelstvo obce má tedy rozhodovací pravomoc ve všech klíčových oblastech, což taky klade velkou zodpovědnost na jednotlivé zastupitele. Ucelený výčet všech pravomocí nalezneme v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zastupitelstvo obce musí zřizovat výbory (finanční a kontrolní) jako své poradní a iniciativní orgány.

Zastupitelstvo obce při stanovení počtu svých členů přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet jednotlivých členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel uvádí tabulka č. 2.1.

Tabulka 2.1 – Počet členů zastupitelstva dle počtu obyvatel obce

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva obce
do 500	5 až 15
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: Vlastní zpracování dle zákona č.128/2000 Sb., o obcích

Rada obce dle zákona o obcích má postavení výkonného orgánu obce v rámci samostatné působnosti a ze své funkce je odpovědná zastupitelstvu obce. Jednotliví členové rady včetně starosty a místostarosty, kteří jsou také členy rady obce, jsou voleni z řad zastupitelů. Počet členů rady je vždy lichý a skládá se nejméně z 5 a nejvýše 11 členů, současně musí splňovat podmínku nepřesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Stejně jako zastupitelstvo obce je rada obce schopna se usnášet v případě přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů rady, rovněž i k platnému usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů. Rada obce může zřizovat dle potřeby komise jako své poradní a iniciativní orgány.

Klíčové kompetence rady obce jsou obsaženy v zákoně o obcích, mezi základní patří: ²

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce,
- rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávat nařízení obce,
- projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu,
- na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem.

² Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Starosta obce a místostarostové jsou voleni z řad zastupitelů obce absolutní většinou všech jejích členů, jak již bylo zmíněno v části o složení rady obce, a ze své funkce jsou odpovědní přímo zastupitelstvu obce. Starosta je hlavním představitelem obce, který ji zastupuje navenek. V případě jeho nepřítomnosti jej zastupuje místostarosta obce. Starosta může provést úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce eventuálně rady pouze s jejich předchozím schválením, v opačném případě jsou tyto právní úkony považovány za neplatné.

Starosta ze své funkce odpovídá zejména za:

- včasné objednání a následné provedení přezkoumání hospodaření obce (auditu obce) za uplynulý kalendářní rok,
- informování veřejnosti o činnosti obce,
- jmenování a případné odvolání tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu. V případech, kdy není zřízena funkce tajemníka obecního úřadu, zabezpečuje výkon v přenesené působnosti,
- plnění úkolů z pozice zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů,
- svolání a následně řízení zasedání zastupitelstva i rady obce, podepisuje jejich usnesení,
- rozhodování ve věcech samostatné působnosti obce, které mu byly svěřeny radou obce.

Obecní úřad tvoří starosta, který jej řídí, místostarostové, tajemník, v případě zřízení jeho funkce, a zaměstnanci. Obecní úřad je možné vnitřně členit na jednotlivé odbory, zřizované radou obce jako výkonné orgány, které vykovávají činnosti související se samosprávou i přenesenou působností obce. Rozsah pravomoci se odvíjí od typu obecního úřadu, např. větší rozsah v oblasti přenesené působnosti zabezpečuje obec s pověřeným obecním úřadem a s obecním úřadem s rozšířenou působností.

Tajemník obecního úřadu, který zastává pozici administrativního aparátu, je zodpovědný starostovi obce za plnění úkolů v obou působnostech obce. Funkce tajemníka obecního úřadu je vždy zřizovaná v případě pověřených obecních úřadů a úřadů s rozšířenou působností, ostatní obce mají rovněž možnost zřídit tuto funkci, avšak není to jejich povinností.

Mezi základní úkoly obecního úřadu patří plnění úkolů delegovaných zastupitelstvem obce nebo radou obce, pomáhání výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad v rozsahu

stanoveném zákonem vykonává státní správu v přenesené působnosti nebo rozhoduje o poskytování informací žadateli podle zvláštního zákona.

Zvláštní orgány obce mohou být povodňové komise, bezpečnostní rada nebo krizové štáby, které jsou zřizovány starostou obce v případech stanovených zvláštním zákonem pro výkon přenesené působnosti. V jejich čele může stát pouze fyzická osoba, která prokáže odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro kterou byl zvláštní orgán zřízen, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak. Tato podmínka se nevztahuje na situace, kdy stojí v čele orgánu starosta.

2.3 Působnost obcí

V poměrech České republiky se působnost obcí dělí na **samostatnou působnost** a **přenesou působnost (výkon státní správy)** v rozsahu stanoveném příslušnými zákony České republiky (zákon o obcích, kompetenční zákon, příslušná usnesení a nařízení vlády ČR včetně zákonů vztahujících se také k rozpočtové problematice apod.). Jedná se o smíšený model, kdy obec nebo vyšší územní samosprávný celek vykonává jak samosprávu, tak i vymezené konání státní správy upravené příslušnou legislativou v systému veřejné správy. V zákoně č. 128/200 Sb., o obcích je uvedena klauzule, pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

Samostatná působnost znamená, že obce mají ze zákona právo na samosprávu a při výkonu záležitostí spadajících do této oblasti jsou vázány platnými právními předpisy, nikoliv akty či pokyny vyšších stupňů veřejné správy tzn. kraje, státu. Výjimku tvoří situace, vyžadující ochranu zákona, kdy stát nebo kraj může do výkonu samostatné působnosti zasáhnout, avšak v rozmezí stanoveném příslušným zákonem.

Činnosti obce spadající do samostatné působnosti jsou podrobně vymezeny v zákoně o obcích v § 35-37, které definují, že se jedná o záležitosti vykonávané v zájmu dané obce a jejích občanů, v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro komplexní rozvoj svého územního obvodu a v neposlední řadě pro uspokojování potřeb svých občanů. Ve výše jmenovaných paragrafech zákona o obcích nalezneme příslušný výčet oblastí kompetencí obce, které spadají do samostatné působnosti.

Nedílnou součástí všech činností obce je i kontrola, včetně finanční kontroly, povinný účetní audit a přezkoumání hospodaření. V samostatné působnosti obec rozhoduje i o směrech

dalšího sociálně-ekonomického rozvoje obce vytvářením podmínek pro podnikání, pro vytváření dalších pracovních míst v soukromém sektoru v obci, vedle vytváření dalších pracovních míst v organizacích lokálního sektoru.³

Obec má vždy v první řadě dbát na plnění samosprávné funkce, neboť tato oblast je pro ni rozhodující a obsahuje její hlavní poslání. Nesmí docházet k situacím, že bude potlačen nebo ovlivněn výkon obce v samostatné působnosti v souvislosti s činností orgánu obce spojenou s výkonem státní správy v přenesené působnosti.

Přenesená působnost spočívá v tom, že obce vykonávající státní správu jsou členěny dle rozsahu pravomocí (kompetencí) do tří typů:

- obec I. typu - Obce se základním rozsahem přenesené působnosti,
- obec II. typu - Obce s pověřeným obecním úřadem,
- obec III. typu - Obce s obecními úřady s rozšířenou působností.

Vznik poslední kategorie souvisí se zrušením okresních úřadů k 31. 12. 2002, kdy na obce byla převedena právě část jejich kompetencí. Z hlediska legislativy byl tento krok podpořen nebo spíše potvrzen v zákoně č. 320/2002 Sb. o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. Zrušení okresních úřadů byl další počín k rozvinutí decentralizačních a dekoncentračních procesů, což bylo cílem 2. fáze reformy veřejné správy. Příslušná část kompetencí byla v této souvislosti také převedena na krajské úřady. Obcím i krajům, jež vykonávají činnost a úkoly v přenesené působnosti, náleží ze státního rozpočtu příspěvek, jehož výši stanoví Ministerstvo financí České republiky (dále „MF ČR“). Od roku 2006 na každoroční bázi připravuje MF ČR metodiku, která stanovuje způsob rozdělení finančních prostředků za přenesený výkon státní správy pro obce. Příslušné správní poplatky a pokuty související s výkonem státní správy jsou součástí rozpočtu obce nebo kraje.

Samospráva a přenesený výkon státní správy jsou dva okruhy odlišných činností, které se obsahově na příslušných úřadech nepřekrývají, nicméně z věcného hlediska si mohou být činnosti samosprávné i přenesený výkon státní správy blízké, což se projevuje v některých případech organizační struktury obecních úřadů tím, že oba typy činností jsou zařazeny do jednoho organizačního článku (odboru). Rozdíl mezi oběma činnostmi je pak zejména v tom,

---

³ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

že přenesený výkon státní správy se řídí pravidly vymezenými státem (bez možnosti rozhodování samosprávných orgánů obce) a samosprávné činnosti se řídí rozhodnutími samosprávy obce.⁴

2.4 Pravidla hospodaření obcí

Základní pravidla hospodaření územně samosprávných celků, tzn. obcí i krajů včetně dobrovolných svazků obcí jsou zakotvena v zákoně č. **250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který definuje rozpočty územních celků jako nástroje finančního hospodaření, včetně jejich tvorby a obsahu, principy sestavení rozpočtového výhledu a případného rozpočtového provizoria. S výjimkou nařízení uvedených v § 7 (příjmy) a § 9 (výdaje) se jím také řídí finanční hospodaření městských obvodů nebo městských částí statutárních měst a městských částí hlavního města Prahy. Důležitými právními předpisy souvisejícími rovněž s problematikou vynakládání finančních prostředků územní samosprávy jsou zákon č. **320/2001 Sb.**, o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), nebo zákon č. **420/2004 Sb.**, o přezkouvání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

2.4.1 Rozpočet obce a jeho struktura

Rozpočet obce je neodmyslitelným prvkem soustavy veřejných rozpočtů a v rámci hospodaření by obce měly dodržovat základní principy při manipulaci s veřejnými prostředky, tzn. účelnost, hospodárnost a efektivnost. Všechny veřejné rozpočty v České republice fungují nezávisle na sobě, ale současně mezi nimi vznikají různé závislosti. Obec jako součást veřejné správy musí dodržovat podmínky fiskální disciplíny. Z toho důvodu je hospodaření obce koordinováno státem samotným v souladu s aktuální hospodářskou politikou státu. Rozpočty obcí jakož i ostatní veřejné rozpočty jsou sestavovány na rozpočtové období, které se rovná jednomu kalendářnímu roku.

Rozpočet obce je souhrnem agregovaných údajů o finanční situaci obce a případných investičních záměrech v příslušném rozpočtovém období. V odborné literatuře týkající se hospodaření územních samosprávných celků je nahlíženo na rozpočet z několika hledisek neboli funkcí.

---

⁴ KUTSCHERAUER, Alois. *Management regionů a obcí*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2012. 166 s.

- **Decentralizovaný peněžní fond**, který funguje na nenávratném, neekvivalentním a nedobrovolném způsobu financování, což je typické pro veřejné rozpočty na všech úrovních. Rozpočet z daného pohledu zahrnuje veškeré příjmy obce, získané jak z vlastní činnosti, tak na základě přerozdělování v rozpočtové soustavě.
- **Rozpočet - bilance**, zde se nahlíží na rozpočet z účetního hlediska jako na účetní bilanci, kdy v průběhu rozpočtového období, zpravidla dochází k časovému nesouladu mezi tokem příjmů a tokem výdajů příslušného rozpočtu obce. Rozpočet je tokovou veličinou a příjmy a výdaje se třídí na základě rozpočtové skladby. V ČR je účtování upravováno zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **Rozpočet – finanční plán**, z tohoto pohledu vnímáme rozpočet obce jako finanční plán, na základě kterého bude obec hospodařit sama po dobu rozpočtového období. Při plánování rozpočtu na příslušný rok obec převážně vychází z vývoje příjmů a výdajů z předešlého roku a musí brát v úvahu předpokládané výdaje. A to v prvé řadě výdaje, jež jsou ze zákona nárokové (obligatorní), dále výdaje související s programem rozvoje obce, který obsahuje investiční akce na příslušné období, které by chtěla obec realizovat. Setkáváme se s pojmem rozpočtové omezení charakterizované plánovanými příjmy a jim se následně přizpůsobuje objem plánovaných výdajů. Bez ohledu na to, o jaký druh výdajů se jedná.

Součástí hospodaření obce je nejen rozpočet samotný, jehož sestavení je ze zákona povinné, ale i účelové anebo bez účelově určené peněžní fondy, jejichž vytváření a následně využívání je zcela v pravomoci zastupitelstva obce.

Struktura rozpočtu obce je dána závaznou rozpočtovou skladbou, z důvodu dodržení zásady jednotnosti veřejných rozpočtů při třídění příjmů a výdajů z různých hledisek a je upravována vyhláškou Ministerstva financí pro příslušný rok. Rozpočtová skladba je základním nástrojem pro třídění peněžních operací, jež se využívá na úrovni všech veřejných rozpočtů v ČR a díky tomu umožňuje sledovat vzájemné vztahy mezi nimi.

Rozpočtová skladba uplatňuje **čtyři základní hlediska třídění příjmů a výdajů**: odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační.

Hledisko odpovědnostní třídí příjmy a výdaje státního rozpočtu podle správců jednotlivých kapitol. Pro rozpočty územní samosprávy je toto třídění nepovinné.

Hledisko druhové považujeme za základní třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů podle příjmových a výdajových druhů. V rámci druhového třídění se finanční operace třídí na příjmy, výdaje a tzv. financování. Druhové třídění tedy rozlišuje jednotlivé třídy (jednomístný kód), dále seskupení položek (dvoumístný kód) a podseskupení položek (třímístný kód). Nejpodrobnější třídící hledisko jsou jednotlivé položky (čtyřmístný kód).

Příjmy se třídí do 4 tříd a dle druhového třídění jsou definovány jako nenávratně inkasované prostředky. Nezahrnují vypůjčené finanční prostředky a rovněž přijaté splátky půjček již dříve poskytnutých. Třídění do jednotlivých tříd je následující:

Třída 1. Daňové příjmy

Třída 2. Nedaňové příjmy

Třída 3. Kapitálové příjmy

Třída 4. Přijaté transfery

Výdaje se třídí do 2 tříd a charakterizujeme je jako nenávratně poskytnuté finanční prostředky a poskytnuté návratné půjčky. Výdaje nezahrnují splátky dluhopisů, úvěru a ostatní platby tohoto charakteru.

Třída 5. Běžné výdaje

Třída 6. Kapitálové výdaje

(Třída 7. se nevyužívá)

Třída 8. financování má neobvyklé postavení, protože položky v této třídě vyjadřují pohyby peněžních prostředků na bankovních účtech.

Hledisko odvětvové třídí příjmy a výdaje na 6 skupin dle odvětví, tzn. dle účelu, na který se prostředky vynakládají:

1. Skupina: Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
2. Skupina: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Skupina: Služby pro obyvatelstvo
4. Skupina: Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Skupina: Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Skupina: Všeobecná veřejná správa a služby

Hledisko konsolidační je spojeno s tzv. konsolidací rozpočtů. Konsolidací rozpočtů se nemění jejich výsledná bilance, ale jejich objem se na příjmové straně a výdajové straně snižuje o stejnou částku, která je představována realizovanými vícenásobnými operacemi, vzniklými při evidenci hospodaření. Konsolidace rozpočtů se provádí na několika úrovních veřejných rozpočtů a provedení konsolidace rozpočtů souvisí s otázkou existence vztahů mezi nimi.⁵

Obce rovněž využívají rozdělení rozpočtu na běžný a kapitálový rozpočet. Běžný rozpočet zahrnuje bilanci běžných příjmů a výdajů, jež se z velké části každoročně opakují. Oproti tomu kapitálový rozpočet tvoří např. příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, přebytek z běžného rozpočtu a výdaje na investiční akce obce.

2.4.2 Rozpočtový proces a rozpočtový výhled obcí

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení bilance hospodaření. Jednotlivé etapy rozpočtového procesu jsou obdobně využívány v celé rozpočtové soustavě. V průběhu rozpočtového procesu se musí dodržovat rozpočtové zásady obecně platné v celé rozpočtové soustavě. Rozpočtový proces tj. všechny etapy rozpočtového procesu, je však delší než jedno rozpočtové období, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky.⁶

Hlavní zásady rozpočtového procesu obce lze shrnout následovně:

- **každoroční sestavování rozpočtu obce a jeho schvalování.** V případě, že není rozpočet před zahájením rozpočtového období schválen zastupitelstvem obce, hospodaří se následně až do jeho schválení dle rozpočtového provizoria, které rovněž musí schválit zastupitelstvo obce. Rozpočtové provizorium vychází převážně z rozpočtu minulého roku nebo z plánovaného rozpočtu na příslušný rok,
- **vycházet z reálných možností příjmů** a dle nich přizpůsobit předpokládané výdaje na příslušný rok,
- **sestavení rozpočtu v třídění dle příslušné rozpočtové skladby**, která je ze zákona povinná a stavoví ji vyhláška Ministerstva financí ČR,

---

⁵ TOMÁNEK, Petr. *Hospodaření krajů a obcí*. Ostrava: EkF – VŠB-TU Ostrava, 2011. 91 s.

⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- **dosahovat vyrovnaného rozpočtu v dlouhém časovém horizontu** a neopomíjet principy jako jsou hospodárnost a efektivnost při nakládání s veřejnými finančními prostředky,
- **pravidelná finanční kontrola** ve formě interního nebo externího auditu.

Rozpočtový výhled je střednědobý plán obce v oblasti rozpočtové politiky. V podstatě se jedná o rozpočtovou prognózu, která je tvořena zpravidla na období 2 až 5 let. Je to podpůrný nástroj, jež obce využívají pro dlouhodobé plánování finančních prostředků. Důvodem zapracování rozpočtového výhledu do legislativy, tzn. zákonné povinnosti jeho sestavení, bylo přimět obce zaměřit se na vývoj svých celkových příjmů a výdajů v delším časovém horizontu. V soukromém sektoru je tvorba střednědobých a dlouhodobých plánů pravidelnou součástí na každé úrovni managementu.

2.4.3 Příjmy a výdaje obcí

Příjmy obcí na základě třídění podle rozpočtové skladby se rozdělují z druhového hlediska do 4 tříd: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. V České republice tvoří příjmy obcí v naprosté většině příjmy daňové a následně z přijatých transferů (dotací).

V následující tabulce č. 2.2 je zobrazen vývoj celkových příjmů obcí v letech 2008 – 2012 včetně vyjádření podílu jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obcí.

Tabulka 2.2 - Vývoj celkových příjmů obcí v letech 2008-2012 (v mld. Kč)

Příjmy obcí	2008	2009	2010	2011	2012
1. třída - Příjmy daňové	154,42	136,59	142,89	141,90	145,53
<i>% podíl na celkových příjmech</i>	59,0%	52,2%	54,6%	54,2%	55,6%
2. třída - Příjmy nedaňové	25,74	26,62	27,18	28,65	28,79
<i>% podíl na celkových příjmech</i>	9,8%	10,2%	10,4%	10,9%	11,0%
3. třída - Příjmy kapitálové	15,48	13,91	12,77	8,51	8,74
<i>% podíl na celkových příjmech</i>	5,9%	5,3%	4,9%	3,3%	3,3%
4. třída - Přijaté transfery	74,04	84,59	100,78	89,55	58,00
<i>% podíl na celkových příjmech</i>	28,3%	32,3%	38,5%	34,2%	22,2%
Příjmy celkem	269,68	261,71	283,62	268,61	241,06

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu

1) **Daňové příjmy** tvoří stěžejní část z celkových příjmů obcí, což potvrzuje i tabulka č. 2.2, kdy průměrný podíl v posledních 5 letech byl zhruba 55%. Z hlediska významnosti členíme daně na svěřené a sdílené, které tvoří rozhodující část daňových příjmů.

- **Výnosy ze svěřených daní** plynou výlučně do rozpočtu obce. Mezi tyto daně v současné době patří například daň z nemovitosti, jejíž výnos plyne té obci, na jejímž území se nemovitost nachází. Dále daň z příjmu právnických osob (dále „DPPO“) placená obcemi a daň z příjmů fyzických osob (dále „DPFO“) ze samostatně výdělečné činnosti, kdy 30 % z výnosu této daně se vrací do rozpočtu té obce, ve které má podnikatel trvalé bydliště.

Výnosy ze sdílených daní jsou určeny procentuálním podílem z celkového celostátního hrubého výnosu sdílených daní na základě právního předpisu **č. 243/2000 Sb.**, zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). Sdílené daně jsou včetně jejich procentuálního podílu z celostátního výnosu daně zastupovány následovně:

1. **Daň z přidané hodnoty** – 20,83 %,
2. **DPFO ze závislé činnosti** (odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů) – 22,87%,
3. **DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby** – 23,58%,
4. **DPFO** (snížená o výnosy z DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby a DPFO ze závislé činnosti) – 23,58 % (z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně),
5. **DDPO** (netýká se DPPO placené obcemi) – 23,58%,
6. **DPFO ze závislé činnosti** (odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby) – 1,5%.

Procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na procentních výnosech příslušných daní, uvedených v bodech 1 až 5, je stanoveno výpočtem, který je podrobně specifikován v **§ 4 Daňové příjmy rozpočtů obcí odst. 2** v příslušném právním předpisu. Součástí daného zákona je příloha, ve které jsou uvedeny koeficienty postupných přechodů a jejich násobky. Aktuálně jsou obce rozděleny do 4 kategorií, jimž jsou přiděleny příslušné koeficienty postupných přechodů (podle počtu obyvatel obcí), s výjimkou hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, které mají přímo stanovené své specifické koeficienty.

V České republice mají obce zanedbatelnou pravomoc jak ovlivnit podíl a složení daňových výnosů ze sdílených daní, vzhledem ke skutečnosti, že vláda využívá jednotnou daňovou politiku na celém území. Tudíž i zákony mají v této oblasti celostátní působnost.

Tradičním příjmem obcí jsou výnosy z obecních daní, tzn. **místních poplatků**, jež rovněž spadají do daňových příjmů a jsou předmětem zákona o místních poplatcích č. 565/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje typy jednotlivých poplatků a jejich strukturu. Mezi hlavní místní poplatky můžeme ve stručnosti jmenovat poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, dále poplatek za využívání veřejného prostranství obce apod.

2) Nedaňové příjmy tvoří zhruba 10 % z celkových příjmů obcí a mezi hlavní příjmy v této oblasti patří:

- **příjmy z vlastního podnikání,**⁷
- **uživatelské poplatky** za některé lokální a regionální smíšené veřejné statky, pokud nejsou příjmem neziskové organizace – provozovatele služby,
- **sankční příjmy**, tzn. přijaté pokuty, např. pokuty za přestupky apod., které jsou spíše nahodilým druhem rozpočtových příjmů,
- **ostatní příjmy**, např. přijaté úroky z vkladů apod. Většina těchto příjmů je nahodilá.

3) Kapitálové příjmy jsou v celkových příjmech obce položkou, jež tvoří zhruba 5%. Mezi kapitálové příjmy řadíme finanční prostředky získané z prodeje dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku ve vlastnictví obce, případně příjmy z prodeje pozemků, které tvoří jednorázový příjem do rozpočtu obce. Do kapitálových příjmů jsou rovněž zahrnuty případné sponzorské dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku. Jejich frekvence je příležitostná, tudíž je nelze chápat jako pravidelný příjem obce.

4) Přijaté transfery tvoří vedle daňových příjmů druhý nejvýznamnější příjem do rozpočtu obcí, průměrně okolo 30%. Přijaté transfery jsou děleny do dvou skupin, a to na investiční a neinvestiční dotace, které dle způsobu čerpání členíme ještě na nárokové a nenárokové. Zásadní rozdíl u nárokových dotací je v tom, že obce mají automaticky nárok na jejich čerpání, tudíž jsou součástí plánovaných výdajů státního rozpočtu na příslušný rok. Oproti tomu nenárokové dotace se získávají na základě žádosti obce. Obce mohou tedy získat

---

⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

dotace z několika směrů, jednak ze státního rozpočtu a fondů České republiky, a také z fondů EU.

Výdaje obcí jsou tříděny z druhového hlediska platné rozpočtové sklady na běžné výdaje a kapitálové výdaje.

Tabulka č. 2.3 přibližuje vývoj běžných a kapitálových výdajů obcí za období 2008-2012 opět včetně jejich podílů na celkových výdajích.

Tabulka 2.3 - Vývoj celkových výdajů obcí v letech 2008-2012 (v mld. Kč)

Výdaje obcí	2008	2009	2010	2011	2012
5. třída - Běžné výdaje	179,65	189,00	199,30	194,01	167,66
% podíl na celkových výdajích	70,7%	74,4%	78,5%	76,4%	66,0%
6. třída - Kapitálové výdaje	74,40	90,80	87,72	75,79	67,41
% podíl na celkových výdajích	29,3%	35,7%	34,5%	29,8%	26,5%
Výdaje celkem	254,05	279,80	287,02	269,80	235,07

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu

5) Běžné výdaje tvoří největší objem z celkových výdajů obcí. Dle údajů uvedených v tabulce č. 2.3 dosahují v některých letech víc jak 75% celkového objemu výdajů. Běžné výdaje zahrnují především prostředky vynaložené na běžný provoz obce, které se každoročně opakují, dále dotace podnikatelským subjektům, dotace, jež obce poskytují z pozice zřizovatele svým příspěvkovým a neziskovým organizacím. Zde největší položku tvoří dotace na úhradu přímých neinvestičních nákladů základních škol. V těchto případech se jedná o neinvestiční dotace.

6) Kapitálové výdaje můžeme z ekonomického hlediska charakterizovat jako investice do stálých aktiv. V případě obcí především zahrnují investice spojené s pořízením dlouhodobého majetku souvisejícího s činností obce. Kapitálové výdaje rovněž zahrnují nákupy akcií nebo majetkových podílů, investiční dotace podnikatelským subjektům a investiční příspěvky příspěvkovým a podobným organizacím. Kapitálové výdaje průměrně činí jednu třetinu z celkových výdajů obcí.

2.5 Zadluženost obcí

Rozpočet je zpravidla sestavován jako vyrovnaný, nicméně může být schválen i jako přebytkový či schodkový. Při hodnocení bilance jsou brány v úvahu pouze příjmy a výdaje daného roku. Podmínkou pro schválení schodkového rozpočtu je schopnost obce uhradit tento schodek buď finančními prostředky z předešlých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů. Častěji se setkáváme právě se schodkovým rozpočtem, kdy výdaje jsou vyšší než příjmy. V případě, kdy lze pokrýt tento schodek prostředky z předešlých let nedochází k růstu zadluženosti, naopak v případě zajištění pomocí zápůjčních finančních zdrojů dochází právě k zadlužování obcí.

Do roku 2007 byl k vyhodnocení zadlužeností obcí a krajů využíván ukazatel dluhové služby na základě usnesení vlády ČR z roku 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Ukazatel dluhové služby vyjadřuje procentuální podíl zaplacených úroků, uhrazených splátek vydaných dluhopisů, splátek jistin a splátek leasingů k celkovým příjmům rozpočtu obce.

Dluhová služba:⁸ zaplacené úroky (položka 5141), uhrazené splátky vydaných dluhopisů (položky 8xx2), splátky jistin (položky 8xx4), splátky leasingu (položka 5178).

Dluhová základna: skutečně dosažené daňové příjmy a nedaňové příjmy za daný kalendářní rok, včetně dotací souhrnného finančního vztahu (položky 4112 a 4212).

Aktuálně se k regulaci zadluženosti obcí využívá monitoring hospodaření obcí na základě usnesení vlády č. 1395 ze dne 12. 11. 2008, o monitoringu hospodaření obcí. Na základě daného usnesení Ministerstvo financí provede s každoroční frekvencí výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a vyhodnotí výsledky výpočtu. Obce nemají ze zákona povinnost zasílat vyplněné podklady SIMU, obcím tedy nevznikají s touto službou žádné dodatečné administrativní náklady. Obce, jejichž ukazatel celkové likvidity bude k 31. 12. daného roku v intervalu $<0; 1>$ a zároveň podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší než 25 %, budou osloveny dopisem ministra financí a požádány o zdůvodnění tohoto stavu a o stanovisko zastupitelstva dané obce.

---

⁸ Usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby

2.6 Strategické plánování a řízení na úrovni obcí

Strategické plánování je ta část strategického řízení, jež se zaměřuje na analýzu a následně tvorbu strategického plánu. Obec stylizuje strategický plán do tzv. komplexně sociálně ekonomického plánu rozvoje obce, jež zahrnuje cíle rozvoje finanční i nefinanční povahy, které mohou být financovány z dostupných zdrojů. Skutečným cílem je pomocí strategického plánu změnit situaci v daném území k lepšímu např. zvyšovat kvalitu života, zajistit vyvážený rozvoj území – udržitelný rozvoj, zlepšit kvalitu a výkonnost poskytovaných veřejných služeb, efektivně pečovat o majetek atd.⁹

Obce mohou pro jeho tvorbu využít specializovanou firmu, kterou vyberou prostřednictvím veřejné soutěže. Následně by firma zpracovala plán s určitým zapojením klíčových partnerů a veřejnosti dle pokynů samosprávy. Základním doporučením je propojit strategický plán s rozpočtem nebo rozpočtovým výhledem, aby cíle byly dosahovány v souladu s vymezenými zásadami pro zadlužování obcí. Naopak, pokud tomu tak není, je to považováno za hrubou chybu. Přesto obce v tomto chybném postupu spatřují výhodu v relativně snadném vypracování a menší časové náročnosti. V těchto případech je obvykle cílem „sestavit strategický plán“ a schválit jej v zastupitelstvu.

Strategické řízení obce je takové řízení, kdy je stanovených cílů dosahováno, a zároveň dané cíle respektují zásady udržitelného rozvoje. Jednotlivé cíle jsou odvozeny z poslání a úkolů stanovených legislativou a ze sdílených lidských hodnot jako jsou nekorupčnost, poctivost, charakter, integrita aj. Důležitou podmínkou je ekonomická racionalita při vynaložení finančních prostředků, tedy účelnost a efektivnost.

2.6.1 Aplikace strategického plánování a řízení na úrovni obcí

Zákon o obcích č.128/000 Sb. neukládá obcím za povinnost vytvářet strategický plán a neudává ani strukturu věcného obsahu v případě jeho tvorby. V zákoně o obcích o něm nalezneme zmínku až v souvislosti s úpravou vztahů mezi statutárními městy a jejich městskými obvody a částmi v rámci statutu města a oprávněním městských obvodů a částí vyjadřovat se k programu rozvoje města jako celku. Samozřejmě v příslušném zákoně je rovněž stanoveno, že právo schvalovat program rozvoje obce je i v kompetenci zastupitelstva obce. Výjimku tvoří územní plánování, které je závazným a jednoznačně upraveným

---

⁹ PŮČEK, Milan a David KOPPITZ. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. 1. vyd. Praha: NSZM, 2012. 196 s. ISBN 978-80-260-2789-8.

procesem jak v zákoně, tak v prováděcích vyhláškách. Využívání a tvorba koncepčních dokumentů jsou záležitostmi zejména samostatné působnosti obce.

Je třeba upozornit, že veřejný sektor, v tomto případě samospráva obcí, má svá specifika a podmínky. Zkušenosti získané z metod ziskového sektoru je možné aplikovat jen do určité míry. Musí být respektovány vnější i vnitřní předpoklady, konkrétní situace, silné stránky, vnitřní kultura a místní podmínky. Ve snaze o přenos zkušeností při strategickém řízení je nutné vyhodnotit všechny podstatné souvislosti a příčiny. Právě znalost všech spojitostí je třeba brát jako základ při vytváření jednotlivých směrnic pro řízení, prosazování změn nebo dosahování stanovených cílů. To, co může být pro jednu obec smysluplné a prospěšné, může být naopak v jiných podmínkách naprosto neúčelné či dokonce nevhodné.

Na podporu rozvoje strategického řízení a plánování v obcích byl v roce 2010 zahájen projekt pod názvem **Strategické řízení v obcích - kvalitně a efektivně**, jenž je financován Evropským sociálním fondem - Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Hlavním cílem projektu je především posílit využití **strategického řízení a plánování** samospráv a uplatňování udržitelného rozvoje v praxi obcí ČR. V rámci integrace těchto klíčových součástí řízení projekt vytvořil vzdělávací aktivity "na míru" zástupcům obcí, individualizované poradenství a konzultace a nástroje pro využití informačních technologií v praxi obcí se zaměřením na strategické řízení rozvoje a uplatňování metod řízení kvality.

Navrhované postupy vycházejí z metody kvality a mezinárodního programu místní Agenda 21 (MA21). Tento představuje systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní úrovni s důrazem na strategické plánování a monitoring politik, podporu účasti občanů na rozhodování, transparentnost a efektivní chod úřadu. Aktivity projektu jsou určeny zástupcům obcí, zejména zaměstnancům úřadu (tajemníci, koordinátoři metod kvality, pracovníci strategických týmů a další), ale i voleným zástupcům obcí. Aktivity jsou uplatnitelné nejen ve středně velkých či větších městech, ale i v malých obcích.¹⁰

2.6.2 Legislativní úprava strategického plánu obce

Jak již bylo zmíněno, strategické plánování není pro obce legislativně závazné a zmínka o něm je v zákoně o obcích velmi stručná. Ze zákona č. 128/2000 Sb., a to konkrétně z § 84 odst. 2 písm. a) vyplývá, že program rozvoje obce schvaluje zastupitelstvo obce. Obce ze zákona

---

¹⁰ Strategické řízení v obcích - kvalitně a efektivně. *Národní síť Zdravých měst ČR* [online]. © 2014 [cit. 2013-06-19]. Dostupné z: <http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2178849t>

nemusí postupovat podle principů strategického řízení a zákon jim neukládá ani způsob vytvoření strategického dokumentu jako je Program rozvoje obce.

Rozsah věcného obsahu programu rozvoje obce lze odvodit jen nepřímým a to na základě některých jednotlivých ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (jednotlivé citace):

- **§ 2 (odst. 2)** – obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem,
- **§ 35 (odst. 1 a 2)** – obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Při tvorbě finančního rámce daného koncepčního dokumentu musí vedoucí orgány veřejné správy a vedoucí zaměstnanci zajistit hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků. Tuto povinnost jim ukládá zákon č. **320/2001 Sb.**, o finanční kontrole, který rovněž udává, že pokud nejsou kritéria pro hodnocení (hospodárnost, efektivnost a účelnost výkonu veřejné správy) stanovena právními předpisy, technickými nebo jinými normami, musí být předem stanovena vedoucím orgánem veřejné správy, a to na základě objektivně zjištěných skutečností.

Program rozvoje obce by měl respektovat kromě finančních možností obce také jeho platný územní plán, i když ne vždy tomu tak musí být. Oproti programu rozvoje obce je územní plánování jasně vymezeno zákonem č. **183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)¹¹. Náležitosti obsahu územního plánu a obecné požadavky na využívání území stanoví prováděcí právní předpis.

---

¹¹ Zákon rozlišuje jako územně plánovací dokumentaci obce územní plán a regulační plán. **Regulační plán** je rovněž vymezen v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) v § 61.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A ROZPOČTOVÝ VÝHLED VYBRANÉ OBCE

Město Brušperk se nachází v Moravskoslezském kraji v nadmořské výšce 265 m a k 1. 1. 2013 v ní žilo 3 925 obyvatel. Rozkládá se na obou březích řeky Ondřejnice v oblasti zvané Lašsko. První záznamy o Brušperku jsou datovány již od roku 1269 vydáním lokační listiny. Města, jež spadala do hukvaldského panství, jakož i město Brušperk, měla vyhraněnou úlohu jako střediska řemeslné výroby a směny v ohraničeném rámci panství. Na pravém břehu řeky Ondřejnice nalezneme historickou část, která byla v r. 1992 vyhlášena za Městskou památkovou zónu. Její hlavní částí je náměstí J. A. Komenského s barokními domy a zachovaným původním gotickým půdorysem, empírovou radnicí včetně stavební dominanty města, jež představuje barokní kostel Sv. Jiří. Celé náměstí vytváří unikátní architektonický celek, který je nazýván „Lašský Betlém“. Město Brušperk pravidelně vydává místní zpravodaj prostřednictvím, kterého seznamuje své občany s aktuálním děním v obci a současně je provozovatelem lokální televize. Občané i turisté mohou využít služby Informačního centra města Brušperk poskytující informace o zájmových a turistických oblastech.

Příspěvkové organizace města:¹²

- Mateřská škola v Brušperku,
- Základní škola Vojtěcha Martínka,
- Domov pro seniory Ondráš,
- Základní umělecká škola.

Město Brušperk je členem v následujících sdruženích a svazcích:

- Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice,
- Sdružení Regionu Beskyd,
- Svaz měst a obcí ČR,
- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska,
- Dobrovolný svazek obcí Sdružení obecních televizí.

---

¹² Historie a příspěvkové organizace města Brušperk. *Oficiální stránky města Brušperk* [online]. © 2014 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.brusperk-mesto.cz/historie/>.

3.1 Analýza hospodaření města Brušperk

Primárním právním předpisem pro tvorbu, obsah a funkci rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje je zákon č. **250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Další principy rozpočtového hospodaření jsou také uvedeny v zákoně č.128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, v němž jsou upraveny především pravomoci jednotlivých orgánů územních samosprávných celků ve vztahu k němu. Na základě novely z roku 2004 č. 557/2004 Sb. zákona č. 250/2000 Sb. mají obce povinnost sestavovat kromě ročního rozpočtu rovněž rozpočtový výhled a to zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. V neposlední řadě se musí při sestavování rozpočtu řídit vyhláškou Ministerstva financí č. **323/2002 Sb.**, o rozpočtové skladbě.

Město Brušperk hospodaří na základě každoročně sestaveného rozpočtu, jenž má návaznost na rozpočtový výhled. Při tvorbě rozpočtu vychází také z údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí.

Tabulka a graf č. 3.1 zobrazují vývoj hospodaření města Brušperk v letech 2008-2012. Celkové příjmy a výdaje jsou uvedeny po konsolidaci. Rovněž je zde uvedeno tempo jejich růstu či poklesu v jednotlivých letech. Z tabulky vyplývá, že až na rok 2010, kdy byl rozpočet schodkový ve výši 1 557,01 tis. Kč, hospodařilo město vždy s přebytkovým rozpočtem.

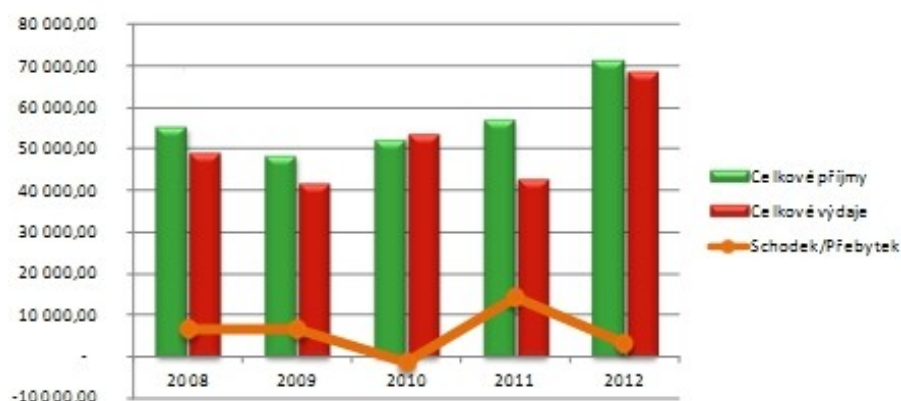
Tabulka 3.1 - Hospodaření města Brušperk v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Hospodaření města Brušperk	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy	55 316,75	48 235,85	52 022,24	57 018,07	71 414,55
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	12,80	7,85	9,60	25,25
Celkové výdaje	48 866,29	41 665,20	53 579,25	42 757,74	68 413,45
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	14,74	28,59	20,20	60,00
Schodek/Přebytek	6 450,46	6 570,65	- 1 557,01	14 260,33	3 001,10

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Celkové příjmy dosáhly výrazného poklesu v roce 2009, kdy oproti předchozímu roku došlo k poklesu skoro o 13%. Od roku 2010 mají celkové příjmy vzrůstající charakter. Nejvyšší nárůst lze vidět v roce 2012 se příjmy meziročně zvýšily o 14 396,48 tis. Kč (25%). Oproti tomu celkové výdaje mají spíše kolísavý vývoj, tzn., že dochází v jednotlivých letech vždy k nárůstu a následně poklesu. V roce 2012, stejně jako u celkového příjmu, došlo k nejvyššímu tempu meziročního růstu až o 60%.

Graf 3.1 - Hospodaření města Brušperk v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

3.1.1 Příjmy města

V dané podkapitole jsou detailněji analyzovány vývoje příjmů, které jsou rozděleny dle druhového třídění rozpočtové skladby. Kromě celkových hodnot za dané třídy nám tabulka č. 3.2 znázorňuje ukazatel ročního růstu či poklesu vyjádřeného v procentech pro lepší představu jak se meziročně vyvíjely.

Daňové příjmy tvoří v některých letech víc jak 50% z celkových příjmů města Brušperk a každoročně od roku 2010 dochází k jejich mírnému nárůstu, jak potvrzují i údaje z tabulky č. 3.2. Pokles ve sledovaném období nastal pouze v roce 2009, kdy snížení dosáhlo zhruba 14%. Markantní pokles byl v roce 2009 způsoben nejen dopadem světové ekonomické krize, ale současně daňovou reformou. Největší negativní dopad měla na daň z příjmů právnických osob, kde město Brušperk v daném roce zaznamenalo pokles až o 30%.

Nejvýznamnější položkou, co do objemu finančních prostředků, jsou příjmy ze sdílených daní, které se v průměru pohybují následovně: daně z přidané hodnoty 41%, daně z příjmů právnických osob 25% a daně z příjmů fyzických osob 22%. Jak již bylo zmíněno lze vidět značný propad v roce 2009 oproti roku 2008. V letech 2010-2011 se daň z přidané hodnoty pohybuje na obdobné úrovni a to zhruba ve výši 12 200,00 tis. Kč. Stejný trend byl i u daně z příjmů fyzických a právnických osob. V roce 2012 opět dochází k mírnému poklesu, výjimku tvoří daň z příjmu právnických osob.

Daň z nemovitosti má spíše kolísavější charakterech, kdy lze vidět meziroční pokles a následně opět nárůst. V posledních 3 letech se příjem z této daně průměrně pohybuje na

úrovni 1 104,59 tis. Kč. Příjmy v této oblasti jsou ovlivňovány strukturou nemovitostí, které město Brušperk vlastní a rovněž konstrukcí daně z nemovitostí.

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí jsou zastupovány příjmy z poplatků za provoz systému v oblasti komunálních odpadů. Dále odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a případně poplatky za znečišťování ovzduší. Až na rok 2012 tvořily podíl na celkových daňových příjmech 5%.

Místní poplatky v letech 2008-2011 zahrnují poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, poplatek ze psů a za využívání veřejného prostranství. V roce 2012 zde vstupuje položka 1340 - místní poplatek za komunální odpad, kterou platí fyzické osoby mající v obci trvalý pobyt nebo rekreační stavbu. Do roku 2010 měly klesající charakter a nepřesáhly hranici 500,00 tis. Kč. Výjimkou je rok 2012, kdy je znatelný větší nárůst a to díky příjmu z provozu systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který v daném roce činil 1 518,40 tis. Kč, což je 77% z celkového objemu příjmů z místních poplatků

Nejmenší podíly na daňových příjmech mají správní poplatky a ostatní odvody z vybraných činností a služeb.

Tabulka 3.2 - Daňové příjmy města Brušperk v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Daňové příjmy (položka)	2008	2009	2010	2011	2012
Daň z přidané hodnoty	11 148,95	10 977,84	12 133,56	12 389,13	12 265,38
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-1,53	10,53	2,11	-1,00
Daň z příjmu právnických osob	8 784,63	6 116,78	6 567,43	6 767,10	7 947,28
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-30,37	7,37	3,04	17,44
Daň z příjmu fyzických osob	7 342,01	6 139,07	6 334,87	6 404,04	6 066,13
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-16,38	3,19	1,09	-5,28
Daň z nemovitosti	764,64	653,92	1 175,81	1 008,38	1 129,57
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-14,48	79,81	-14,24	12,02
Poplatky a odvody v oblasti ŽP	1 487,77	1 464,16	1 490,64	1 507,17	8,57
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-1,59	1,81	1,11	-99,43
Místní poplatky	466,08	385,06	370,89	505,30	1 967,16
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-17,38	-3,68	36,24	289,31
Správní poplatky	365,88	342,11	284,59	225,35	133,18
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-6,50	-16,81	-20,82	-40,90
Ost. odvody z vybraných činn. a služeb	93,40	119,59	114,61	42,33	441,91
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	28,04	-4,16	-63,07	943,96
Daňové příjmy celkem	30 453,36	26 198,53	28 472,40	28 848,80	29 959,18
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-14,00	8,68	1,32	3,85

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Nedaňové příjmy se podílejí na celkových příjmech průměrně 15%. Pravomoc ovlivnit jejich podíl na celkových příjmech obce, má obec oproti ostatním příjmům znatelně vyšší, protože plynou z aktivit vyvíjených samotnou obcí. Detailnější rozbor nedaňových příjmů města Brušperk je proveden v tabulce č. 3.3.

Hlavní objem finančních prostředků zde tvoří především příjmy z vlastní činnosti, kam spadají příjmy z pronájmu majetku města, výnosy z finančního majetku a odvody přebytků příspěvkových organizací. Jejich objem tvoří v některých letech skoro 83 % celkových nedaňových příjmů. Skupina nedaňových příjmů má převážně vzrůstající trend. Větší váhu zde tvoří především zmiňované odvody za příspěvkové organizace, které město zřídilo. Jejich podíl je však kolísavý a pohybuje se ve sledovaném období zhruba od 2 000,00 tis. Kč až do 4 200,00 tis. Kč.

Druhou významnou položku v nedaňových příjmech tvoří příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, kdy příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku tvoří zanedbatelnou část. Stěžejní jsou ostatní nedaňové příjmy, kam se řadí všechny ostatní příjmy nedaňového typu, např. přijaté úroky z vkladů.

V neposlední řadě se podílí na celkových nedaňových příjmech ještě splátky půjčených prostředků od obyvatelstva a přijaté sankční poplatky a vratky transferu.

Tabulka 3.3 - Nedaňové příjmy města Brušperk v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy (položka)	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	5 181,76	6 644,62	6 907,67	6 099,35	7 836,00
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	28,23	3,96	-11,07	28,47
Přijaté sankční platby a vratky transferů	20,80	27,26	3,00	15,36	9,29
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	31,06	-88,99	412,00	-39,52
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	1 730,31	1 442,59	2 420,95	2 759,07	1 581,49
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-16,63	67,82	13,97	-42,68
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	310,37	152,92	66,99	43,40	42,59
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-50,73	-56,19	-35,21	-1,87
Nedaňové příjmy celkem	7 243,24	8 267,39	9 398,61	8 917,18	9 469,37
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	14,14	13,68	-5,12	6,19

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Kapitálové příjmy získávají obce prodejem svého majetku, proto jsou brány jako jednorázové a spíše nahodilé příjmy do rozpočtu, o čem i vypovídá jejich vývoj znázorněný v tabulce č. 3.4. Ve sledovaném období tvoří průměrně 15% z celkového objemu příjmů

města. Kapitálové příjmy ve sledovaném období jsou stabilně zastupovány příjmy z prodeje pozemků a z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí.

Příjmy z prodeje pozemků se odvíjí od způsobu ocenění, které zpravidla, probíhá na základě cenové mapy. Ocenění pozemků zohledňuje několik faktorů jako např. kvalita půdy, rozměr apod. Jejich podíl na celkových kapitálových příjmech je obecně nejvyšší, ale finanční objem v průměru klesá. Nejvyšší podíl byl v roce 2008, kdy z prodeje pozemků, především typu trvalý travní porost v lokalitě Pastevník, získalo město výnos ve výši 6 198,60 tis. Kč.

Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí byly v letech 2008 až 2011 tvořeny především částkou 1 379,78 tis. Kč a v roce 2012 částkou 3 449,45 tis. Kč, které město Brušperk získalo od společnosti SMVaK na základě smlouvy o uzavření budoucí kupní smlouvy, jejímž předmětem byl projekt s názvem „Brušperk, kanalizace a ČOV – I. etapa“.

Zanedbatelnou položku zde tvoří příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku, který byl zaznamenán pouze v letech 2008 a 2011.

Tabulka 3.4 - Kapitálové příjmy města Brušperk v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Kapitálové příjmy (položka)	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy z prodeje pozemků	6 198,60	5 760,62	2 554,83	4 758,15	3 236,57
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-7,07	-55,65	86,24	-31,98
Příjmy z prodeje ost. nem. a jejich částí	1 379,78	1 379,78	2 038,58	1 379,78	3 449,45
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	0,00	47,75	-32,32	150,00
Příjmy z prodeje ost. hmotného dl. majetku	69,00	-	-	3,50	-
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-	-	-	-
Kapitálové příjmy celkem	7 647,38	7 140,40	4 593,41	6 141,43	6 686,02
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-6,63	-35,67	33,70	8,87

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Přijaté transfery jsou poslední třídou příjmu obce, avšak neméně významnou. Vedle daňových příjmů tvoří druhý největší objem finančních prostředků v oblasti příjmů města Brušperk. Obce mohou získat dotace z několika zdrojů. Převážná část však plyne ze státního rozpočtu, a to v rámci rozpočtových kapitol příslušných ministerstev, státních fondů nebo z kapitoly Všeobecná pokladní správa MF ČR. Stabilním příjmem pro obce jsou tzv. nárokové dotace, které plynou obcím automaticky na základě zákona o státním rozpočtu na příslušný rok. Vývoj přijatých dotací města Brušperk v období od roku 2008 do roku 2012 je znázorněn v tabulce č. 3.5. Přijaté transfery (dotace) v rámci této části jsou děleny na investiční (kapitálové) a neinvestiční (běžné).

Tabulka 3.5 - Přijaté transfery města Brušperk v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Přijaté transfery (položka)	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Investiční dotace</i>					
od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	5 440,00	-	-	814,53	13 331,74
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-	-	-	1536,74
od veřejných rozpočtů územní úrovně	448,00	926,80	900,00	5 054,13	4 924,69
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	106,88	-2,89	461,57	-2,56
<i>Neinvestiční dotace</i>					
od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	2 755,05	4 103,72	7 275,19	5 044,43	6 024,61
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	48,95	77,28	-30,66	19,43
od veřejných rozpočtů územní úrovně	1 329,72	1 599,01	1 382,63	2 197,57	1 018,94
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	20,25	-13,53	58,94	-53,63
Přijaté transfery celkem	9 972,77	6 629,53	9 557,82	13 110,66	25 299,98
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-33,52	44,17	37,17	92,97

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Dotace zastupují v celkových příjmech města čím dál větší podíl. V období od 2008-2010 se jednalo průměrně o 17%, ale v posledních dvou sledovaných letech se pohybují v rozmezí 23% - 35%. Z těchto údajů je zřejmý významný nárůst přijatých dotací a to jak v investiční tak neinvestiční oblasti.

V roce 2008 tvoří investiční dotace největší objem finančních prostředků z celkového objemu přijatých dotací. Tyto dotace jsou nenárokové a obec je může získat na základě předložené žádosti v rámci příslušného dotačního programu. Hlavním důvodem nárůstu v této oblasti je získaná dotace od Státního fondu životního prostředí České republiky (dále „SFŽP ČR“) na výstavbu kanalizace a čistírnu odpadních vod ve výši 5 440,00 tis. Kč. V tomtéž roce město obdrželo dotaci na projekt „Přístavba plaveckého bazénu ZŠ Brušperk“ z rozpočtu Moravskoslezského kraje na vypracování projektové dokumentace 448,00 tis. Kč. V letech 2009 a 2010 jsou investiční dotace tvořeny pouze transfery od územních rozpočtů v průměrné výši 913,40 tis. Kč.

V roce 2011 je markantní nárůst oproti předcházejícímu roku způsoben dotací od Regionální rady regionu soudružnosti Moravskoslezsko na modernizaci základní školy a to ve výši 4 470,13 tis. Kč a od SFŽP ČR na opravu Hasičské zbrojnice v částce 814,53 tis. Kč. V roce 2012 se městu Brušperk opět podařilo získat značný objem finančních prostředků na investiční akce ve výši 18 256,43 tis. Kč a to především na stavební úpravy, revitalizaci domova důchodců a následně rekonstrukci základní umělecké školy. Z hlediska vývoje čerpání investičních dotací lze konstatovat, že město Brušperk se snaží pravidelně čerpat finanční zdroje formou dotací na své finanční akce v rámci rozvojových aktivit.

Neinvestiční dotace neboli běžné dotace slouží k financování běžných provozních potřeb, které se pravidelně opakují a jsou obcím přidělovány jako účelové nebo neúčelové dotace. V oblasti neinvestičních dotací převažují jednoznačně účelové dotace a není tomu jinak ani u města Brušperk. Město Brušperk získává největší objem finančních prostředků především z veřejných rozpočtů ústřední úrovně, a to na základě souhrnného dotačního vztahu mezi státním rozpočtem a rozpočtem obce, kdy se jedná o příspěvek na výkon státní správy a na oblast základního školství. Objem takto poskytovaných finančních prostředků má od roku 2008 rostoucí charakter a tím významně roste i jejich zastoupení v celkových neinvestičních dotacích, kdy v roce 2012 představovaly až 86% těchto příjmů.

Ostatní dotace jsou čerpány z kapitoly Všeobecné pokladní správy, jednotlivých ministerstev nebo státních fondů a rovněž z Regionální rady regionu soudružnosti Moravskoslezsko.

Dotace od územně samosprávných celků z hlediska dlouhodobého průměru každoročně klesají. Jejich podíl na celkových neinvestičních výdajích klesl od roku 2008 o 18%. Jejich výše se také odvíjí od získaných dotací z aktuálních dotačních programů v jednotlivých letech.

3.1.2 Výdaje města

Tabulka č. 3.6 zachycuje výdaje města Brušperk za období 2008–2012 dle druhového třídění na běžné a kapitálové výdaje, rovněž v meziročním srovnání uváděném v procentech.

Běžné výdaje financují provozní záležitosti obce, které zahrnují výdaje na platy, neinvestiční nákupy a související výdaje, neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, neziskovým a příspěvkovým organizacím, a také obyvatelstvu. Dále neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a neinvestiční půjčky. **Kapitálové výdaje** slouží k financování dlouhodobých investičních potřeb obce. Třída kapitálových výdajů zahrnuje investiční nákupy a s nimi související výdaje, nákupy akcií a majetkových podílů, investiční půjčené prostředky a ostatní kapitálové výdaje.

Z příslušných údajů za sledované období nelze vyčíst stabilní trend celkových výdajů města Brušperk. Tyto mají spíše nestabilní tendenci. Objem finančních prostředků zpravidla převažuje právě u běžných výdajů, vzhledem k jejich účelu financování. To potvrzují i údaje uvedené v tabulce č.3.6, kdy v letech 2008-2011 tvoří běžné výdaje průměrně až 80% celkových výdajů města.

Tabulka 3.6 - Výdaje města Brušperk dle druhového třídění v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Výdaje - Druhové třídění	2008	2009	2010	2011	2012
Třída 5 - Běžné výdaje	37 426,31	36 123,13	41 246,31	34 296,62	36 125,36
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-3,48	14,18	-16,85	5,33
Třída 6 - Kapitálové výdaje	11 439,98	5 542,07	12 332,94	8 461,20	32 288,19
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-51,56	122,53	-31,39	281,60
Výdaje celkem	48 866,29	41 661,72	53 593,43	42 740,97	68 418,88
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-14,74	28,64	-20,25	60,08

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

První část analýzy je zaměřena na **běžné výdaje**, kdy jejich vývoj nemá stálý trend, ale meziročně vidíme vždy pokles a následně opět růst. V pětiletém období se běžné výdaje pohybovaly v rozmezí od zhruba 34 290,00 tis. Kč až do výše 41 240,00 tis. Kč. V běžných výdajích tvoří největší objem finančních prostředků neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím, jejichž výše se pohybuje na hranici 8 200,00 tis. Kč. Jedná se především o úhradu přímých (neinvestičních) nákladů pro základní školu, jejímž zřizovatelem je město Brušperk. Téměř stejné náklady jsou poskytovány na platy zaměstnanců v pracovním poměru, kdy je jejich podíl 16%. Na obdobné výši se pohybuje položka nákupy ostatních služeb, tzn. okolo 6 030,00 tis. Kč. Další výdaje jsou zde zastoupeny náklady na běžný provoz (energie, neinvestiční nákupy apod.), zajištění dopravní obslužnosti pro občany města a v neposlední řadě neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím a neinvestiční transfery soukromoprávními subjekty.

Výdaje v **kapitálové třídě** se především odvíjí od plánovaných investičních akcí města Brušperk, proto je jejich vývoj značně nestabilní. Město musí obezřetně plánovat své možnosti investování v kombinaci s případným využitím jiných finančních zdrojů (dotace, úvěry apod.) pro realizaci potřebných projektů v rámci programu rozvoje města pro příslušné roky. V roce 2012 se jejich podíl na celkových výdajích zvýšil téměř o 300% z důvodu navýšení v položce 6121 - Budovy, haly a stavby vzhledem k investiční akci – „Rekonstrukce a zateplení budovy ZŠ Brušperk“. Je vhodné zmínit rok 2008, kdy investice do technické infrastruktury v oblasti vodního hospodářství činila 3 844,54 tis. Kč.

Výdaje je možné třídit i na základě **odvětvového hlediska** a to do šesti skupin. Tyto skupiny se člení na odvětví, které rozděluje výdaje dle oblasti, na kterou byly vynaloženy. Pro zhodnocení do jakých oblastí město Brušperk vynaložilo své výdaje, je dané hledisko více vypovídající. Výdaje z hlediska odvětvového třídění jsou uvedeny v následující tabulce č. 3.7

a v grafu č. 3.2, které zobrazují procentní podíly jednotlivých skupin na celkových výdajích v letech 2008-2012.

Údaje z níže uvedené tabulky potvrzují opět, že největší propad výdajů byl v roce 2009 na základě opatření, které muselo město Brušperk přijmout vzhledem k dopadům světové krize na ekonomiku a poklesu v oblasti daňových příjmů. Pouze skupiny **sociální věci a politika zaměstnanosti a všeobecná veřejná správa a služby** mají v následujících letech vzrůstající trend.

Tabulka 3.7 - Výdaje města Brušperk dle odvětvového hlediska třídění v letech 2008-2012 (v tis. Kč)

Odvětvové třídění	2008	2009	2010	2011	2012
Zemědělství a lesní hospodářství	849,27	972,14	782,35	393,10	415,73
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	14,47	-19,52	-49,75	5,76
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	11 826,67	6 948,28	7 767,36	4 252,36	2 961,08
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-41,25	11,79	-45,25	-30,37
Služby pro obyvatelstvo	19 428,99	18 804,51	27 022,99	22 850,04	48 533,61
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-3,21	43,70	-15,44	112,40
Sociální věci a politika zaměstnanosti	1 909,18	1 160,12	1 183,83	1 244,54	1 222,37
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-39,23	2,04	5,13	1,78
Bezpečnost státu a právní ochrana	273,01	344,34	1 828,08	401,16	389,49
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	26,13	430,89	-78,06	-2,91
Všeobecná veřejná správa a služby	14 579,17	13 432,33	15 008,82	13 599,77	14 896,60
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-7,87	11,74	9,39	9,54
Příjmy celkem po konsolidaci	48 866,29	41 661,72	53 593,43	42 740,97	68 418,88

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Největší objem výdajů je vynakládán na oblast **služby pro obyvatelstvo**, kdy v roce 2012 se podílely na celkových výdajích více než 70%, a dosáhly rekordní výše 48 533,61 tis. Kč. V rámci daného odvětví tvoří největší podíl výdaje na vzdělávání a to především na základní. Menší měrou se podílejí výdaje na předškolní zařízení a základní umělecké školy. Výdaje na základní vzdělávání se pohybují v rozmezí od 7 700,00 tis. Kč až na hranici skoro 37 200,00 tis. Kč v roce 2012. Tento nárůst byl, jak již bylo dříve zmíněno, zapříčiněn investicí do rekonstrukce a zateplení budovy ZŠ Brušperk ve výši 25 479,75 tis. Kč. Mezi významnější náklady v daném odvětví, můžeme dále řadit: bydlení, komunální služby, územní rozvoj a kulturu, církev a sdělovací prostředky.

Druhou oblastí vzhledem k výši podílu na celkových výdajích je **všeobecná veřejná správa a služby**. Jejich výše je ve sledovaném období vcelku stabilní. I když dochází

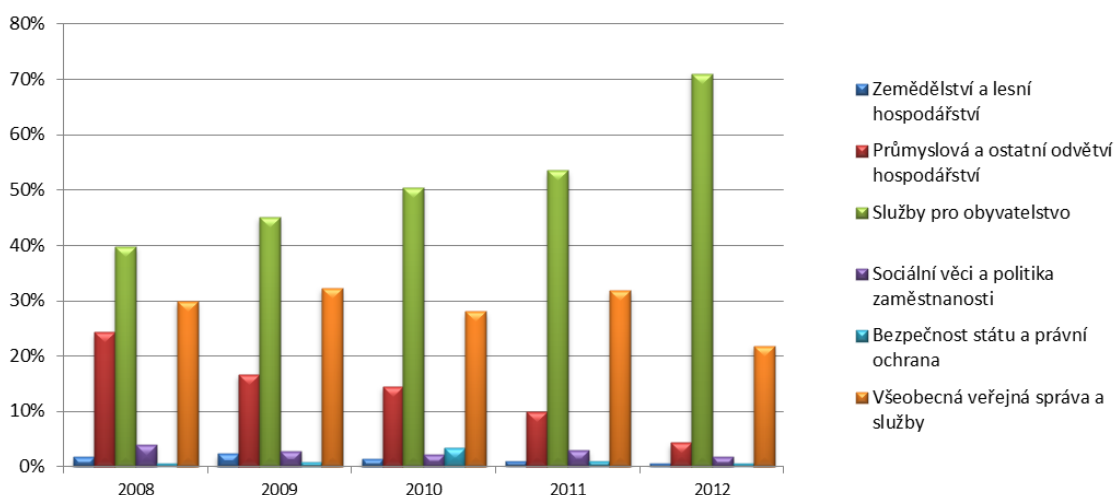
k poklesu, nejedná se o markantní propad. Největší položku zde zastávají výdaje na činnost místní správy, které tvoří průměrně 70%. Následují výdaje na výkon zastupitelstva města, jež se pohybují okolo 1 800,00 tis. Kč.

Oblast **průmyslové a ostatní odvětví** vykazala větší objem financování pouze v roce 2008, kdy město realizovalo vybudování nových místních komunikací a jejich značné opravy. Další vliv měla investice do výstavby kanalizace v oblasti Pastevník. Od roku 2009 je trend výdajů daného odvětví výrazně klesající. V posledním sledovaném roce dosáhly výdaje daného odvětví 10% z celkových výdajů.

Ostatní skupiny se dají vzhledem ke svému podílu na výdajích brát jako zanedbatelné. Odvětví **sociálních věcí a politiky zaměstnanosti** zatěžuje celkové výdaje standardně 3%. Jedná se především o výdaje poskytované na osobní asistence, pečovatelské služby včetně podpory samostatného bydlení.

Nejmenší objem výdajů mají odvětví **bezpečnost státu a právní ochrana**. Průměrné vynaložené finance se pohybovaly pod 400,00 tis. Kč. Výjimkou je rok 2010, kdy byl nárůst přes 400% z důvodu značných stavebních prací na budově hasičské zbrojnice Brušperk. Poslední skupinu tvoří **zemědělství a lesní hospodářství**. Náklady v této skupině každým rokem klesají. Spadají zde výdaje za výkon funkce lesního hospodáře a pěstební činnost.

Graf 3.2 - Podíl dle jednotlivých skupin na celkových výdajích v letech 2008-2012 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

3.2 Rozpočtový výhled města Brušperk

Rozpočtový výhled využívají obce v rámci střednědobého finančního plánování, ze kterého se následně vychází při každoročním sestavování rozpočtu pro příslušný rok. Město Brušperk sestavilo rozpočet pro rok 2014 a rozpočtový výhled na roky 2015 a 2016 jako schodkové. Vyrovnanost rozpočtu se posuzuje pouze z hlediska příjmů a výdajů příslušného roku, nejsou zahrnuty prostředky z minulých let. Následující tabulka 3.8 zachycuje rozpočtové příjmy a výdaje dle druhového třídění v rámci rozpočtu pro rok 2014 a současně rozpočtový výhled na roky 2015 a 2016.

Tabulka 3.8 - Rozpočet města Brušperk na rok 2014 a rozpočtový výhled na roky 2015 a 2016 (v tis. Kč)

Druhové třídění	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	39 000,00	40 000,00	40 100,00
Třída 2 - Nedaňové příjmy	8 500,00	8 000,00	7 500,00
Třída 3 - Kapitálové příjmy	2 600,00	2 500,00	200,00
Třída 4 - Přijaté transfery	20 959,00	11 400,00	4 000,00
Příjmy celkem	71 059,00	61 900,00	51 800,00
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-12,89	-16,32
Třída 5 - Běžné výdaje	49 159,38	48 741,38	57 576,38
Třída 6 - Kapitálové výdaje	40 647,00	21 200,00	0,00
Výdaje celkem	89 806,38	69 941,38	57 576,38
<i>Roční růst/pokles v %</i>	-	-22,12	-17,68%
Třída 8 - Financování	18 747,38	8 041,38	5 776,38
Schodek/Přebytek	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Město Brušperk vnímá rozpočtový výhled jako základ pro sestavování rozpočtu na následující kalendářní rok a je rovněž pro něj podkladem pro plánování investičních záměrů. V letech 2014 a 2015 jsou zahrnuty dvě podstatné investiční akce, které chce město Brušperk v daném období realizovat. Jedná se o výstavbu krytého plaveckého bazénu, který bude předmětem zpracování ve 4 kapitole diplomové práce. Součástí jsou rovněž předpokládané náklady na provoz této investiční akce. Druhá investiční akce spočívá v zateplení budovy mateřské školy. Zákon přímo neuvádí, který orgán obce schvaluje rozpočtový výhled, ale v případě města Brušperk má tyto kompetence zastupitelstvo města.

Příjmy zahrnují všechny příslušné kategorie příjmů v průběhu jednotlivých let. V oblasti příjmů jsou stěžejní složkou **daňové příjmy**, které tvoří největší podíl na celkových příjmech

města Brušperk. V této oblasti zaznamenalo město významný nárůst na základě novely zákona o rozpočtovém určení daní, která je účinná od roku 2013 a to především v oblasti daně z přidané hodnoty, která tvoří nejobjemnější složku z daňových příjmů. Následují daně z příjmů právnických osob (kde plátcem není obec) a daně z příjmů ze závislé činnosti. V průměru dojde v daňové třídě k navýšení skoro o 28% v porovnání s vývojem těchto daní za období 2008-2012.

Nedaňové příjmy nevykazují kolísavější charakter, a jejich vývoj i podíl na celkových příjmech je obdobný jako v předchozích letech. Nedaňové příjmy především obsahují příjmy z pronájmu majetku včetně služeb s tím souvisejících, příjmy z odvodů z příspěvkových organizací zřízených městem.

Kapitálové příjmy představují zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku města a to na území Pastevník. V roce 2013 byla uhrazena poslední dlouhodobá pohledávka u společnosti SMVaK, Ostrava, a.s. za projekt „Brušperk, kanalizace a ČOV - I. Etapa". V roce 2014 je v rozpočtovém výhledu promítnut i příjem za vodní díla, tzn. vodovodní a kanalizační řady v lokalitě Pastevník v celkové výši 160 tis. Kč. Město Brušperk předpokládá, že v průběhu roku 2014 a 2015 budou prodány poslední tři pozemky.

Oblast **dotací** je v letech 2014 a 2015 navýšena o plánované finanční prostředky získané na základě žádosti z Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko ve výši 19 300,00 tis. Kč, kterou město získalo na výstavbu krytého plaveckého bazénu. Rovněž je zde zahrnuta dotace pro rok 2014 z programu Zelená úsporám SFŽP ČR a to ve výši 5 121,00 tis. Kč, která je určena na revitalizaci mateřské školy.

V rozpočtovém výhledu je pravidelný příjem zastoupen rovněž účelovými dotacemi na výkon státní správy, které jsou v průměru ve výši 3 500,00 tis. Kč. V podrobnějším členění to znamená - na základní působnost zhruba 700 tis. Kč, matriční působnost 600 tis. Kč a stavební působnost 2 200 tis. Kč.

Běžnými výdaji jsou neinvestiční nákupy a související výdaje, jejichž obsahem jsou finanční prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně zákonných odvodů. Dále jsou to neinvestiční výdaje na opravy a údržbu majetku města a veřejné zeleně. Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím v podobě příspěvků na provoz, opravy a odpisy. V rámci městských výdajů jsou hrazeny provoz městské

knihovny a kulturní záležitosti, podpora společenské a sportovní zájmové činnosti a výdaje sociální povahy. Součástí výdajů RV je i předpokládaná rezerva finančních prostředků.¹³

Nejvyšší objem vynaložených finančních prostředků v letech 2014 a 2015 je v rozpočtovém výhledu plánován na straně **kapitálových výdajů**. A to ve spojitosti se spolufinancováním investiční akce „Výstavba krytého plaveckého bazénu ve městě Brušperk“. Celkové výdaje jsou na úrovni 55 000,00 tis. Kč. Neméně významné jsou náklady vynaložené v souvislosti s projektem „Revitalizace mateřské školy“, kdy finanční prostředky činí 6 847 tis. Kč. Město ještě nemá stanoveny priority v oblasti investičních akcí v roce 2016, z toho důvodu nejsou v této oblasti plánovány žádné investiční výdaje.

Financování zahrnuje splátky úvěrů v ročních výších 2 304 tis. Kč a využití finančních prostředků získaných přebytkem hospodaření z minulých let. Do rozpočtového výhledu není zahrnut kontokorentní úvěr ve výši 5 000,00 tis Kč, protože prostředky tohoto krátkodobého úvěru se použijí jen v případě časového nesouladu mezi příjmy a výdaji ve výhledových letech. Finančními prostředky z minulých let pokryjí nesoulad mezi příjmy a výdaji v rozpočtu pro rok 2014 a rozpočtovém výhledu na roky 2015 a 2016.

3.3 Dluhová služba a zadluženost města Brušperk

Obce by měly hospodařit efektivně a hospodárně, aby nedocházelo k situacím, kdy jejich příjmy nedostatečně pokrývají výdaje. V dnešní době patří téma zadluženosti měst a obcí k často diskutovaným tématům a v roce 2012 dosáhla rekordní výše 90 miliard. Proto je třeba mít k dispozici indikátory, na základě kterých bude možné zadluženost obcí vyhodnocovat.

Tabulka 3.9 – Ukazatel dluhové služby města Brušperk v letech 2008-2012 (v %)

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012
Daňové příjmy (po konsolidaci)	30 453,36	26 198,53	28 472,40	28 848,80	29 959,18
Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	7 243,23	8 267,39	9 398,61	8 917,18	9 469,37
Přijaté dotace-finanční vztah	4 084,77	2 393,08	5 863,01	4 943,78	5 004,34
Dluhová základna	41 781,36	36 859,00	43 734,02	42 709,76	44 432,89
Úroky	1 181,75	595,09	322,09	264,72	191,18
Splátky jistin a dluhopisů	3 353,39	4 304,00	2 430,84	2 304,00	3 185,64
Splátky leasingu	-	-	-	-	-
Dluhová služba	4 535,14	4 899,09	2 752,93	2 568,72	3 376,82
Ukazatel dluhové služby	10,85	13,29	6,29	6,01	7,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

¹³ Rozpočtový výhled obce Brušperk a komentář k jednotlivým oblastem příjmů a výdajů

V tabulce č. 3.9 byla provedena analýza zadluženosti města Brušperk na základě ukazatele dluhové služby za sledované období, tzn. v letech 2008-2012.

Dluhová základna obsahuje skutečně získané daňové příjmy a nedaňové příjmy za daný kalendářní rok. Součástí jsou rovněž přijaté dotace, které jsou zastoupeny položkami 4112 a 4212, jedná se o investiční a neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu. Oproti tomu dluhová služba je definována zaplacenými úroky, uhrazenými splátkami jistin a dluhopisů a splátkami leasingu. Podílem dluhové služby k výsledkům dluhové základy získáme procentuálně vyjádřený ukazatel dluhové služby za sledované období.

U města Brušperk tvoří splátka jistin průměrně 86% z celkového výsledku dluhové služby. Důvodem je čerpání úvěru, který město přijalo v roce 2005 ve výši 34 000,00 mil. Kč od České spořitelny za účelem částečného financování následujících projektů:

- rekonstrukce budovy základní školy a následně přístavby sportovní haly,
- I.etapa (1.část) – Výstavba kanalizace a čističky odpadních vod (ČOV).

Pravidelnými splátkami je rozpočet města zatěžován až do 1.6.2021. V letech 2007-2020 se jedná o částku ve výši 2 304,00 tis. Kč. Následně v posledním roce dojde ke snížení výše splátek úvěru na 192,00 tis. Kč. Z podmínek úvěrové smlouvy rovněž vyplývá nutnost splátky úroků, které se promítají do položky 5141 – Úroky. V roce 2009 je součástí položky splátky jistin splátka bezúročné státní půjčky ze Státního fondu rozvoje bydlení (dále „SFRB“) na opravy bytového fondu. V letech 2010 a 2012 je do dluhové služby zahrnuta splátka za kontokorent u komerční banky ČSOB. V letech 2008-2009 se ukazatel dluhové služby držel na nejvyšší úrovni za měřené období. Od roku 2010 došlo k viditelnému zlepšení a jeho hodnota je stabilně v průměrně výši 6,64%. Je to dáno zhruba 50% poklesem v oblasti splátky jistin a dluhopisů. Město se v posledních 3 letech chovalo hospodárně a nakládalo se svými finančními prostředky prozíravěji.

Od roku 2008 pro hodnocení hospodaření obcí využívá Ministerstvo financí nový indikátor, a to monitoring hospodaření obcí. Z toho důvodu byly využity dostupné údaje ze SIMU u města Brušperk, tzn. za období 2010 – 2012, které jsou uvedeny v tabulce č. 3.10. Město Brušperk ve všech letech překročilo stanovený interval celkové likvidity, ale současně nedošlo u podílu cizích zdrojů vůči celkovým aktivům k překročení stanovené hranice 25%. V rámci ukazatele celkové likvidity dochází každoročně k mírnému nárůstu.

Tabulka 3.10 - Monitoring hospodaření města Brušperk v letech 2010-2012 (v %)

Název ukazatele	2010	2011	2012
Počet obyvatel obce	3 785,00	3 873,00	3 931
Příjem celkem (po konsolidaci)	52 008,93	57 047,97	71 433,46
Úroky	322,09	264,72	191,18
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	2 430,84	2 304,00	3 185,64
Dluhová služba celkem	2 752,93	2 568,72	3 376,82
Ukazatel dluhové služby (v %)	5,29	4,50	4,73
Aktiva celkem	377 216,49	311 871,82	481 718,01
Cizí zdroje	35 013,03	34 203,80	30 310,32
Stav na bankovních účtech celkem	16 050,83	26 270,05	27 198,30
Úvěry a komunální dluhopisy	24 016,00	21 712,00	19 408,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	-	0,00	-
Zadluženost celkem	24 016,00	21 712,00	19 408,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	9,28	10,97	6,29
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	68,59	63,48	64,03
8-leté saldo	9,25	8,83	-9 254,07
Oběžná aktiva	19 840,46	30 164,70	30 371,48
Krátkodobé závazky	10 997,03	12 103,40	9 625,22
Celková likvidita	1,80	2,49	3,16

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z web ÚFIS – Monitoring hospodaření obcí

Pro lepší přehled vývoje zadlužeností obcí v České Republice slouží tabulka č. 3.11, kde lze vidět i podíl jednotlivých ukazatelů, které se na něm podílejí v letech 2008-2012.

Tabulka 3.11 - Vývoj celkového dluhu obcí ČR v letech 2008-2012 (v mld. Kč)

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012
Úvěry	47,40	55,80	59,90	60,90	68,30
Komunální dluhopisy	22,70	14,70	15,80	14,00	13,80
Přijaté návratné fin.výpomoci a ost.dluhy	10,00	10,10	7,60	7,50	7,90
Celkem	80,10	80,60	83,30	82,40	90,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Ministerstva financí

3.4 Strategické plánování na úrovni města Brušperk

Strategické plánování na úrovni obcí je dnes neodmyslitelnou součástí řízení obce a není tomu jinak ani v případě města Brušperk. Město Brušperk v první řadě chápe Program rozvoje města jako „otevřený a stále živý pracovní materiál pro volené představitele města, kteří musí uvažovat v časových dimenzích podstatně delších, než je délka jejich volebního období“. Výhody tohoto koncepčního dokumentu spočívají především v ucelení si dlouhodobějšího

výhledu, jakým směrem se město bude ubírat a rovněž je podpůrným materiálem pro každého voleného zástupce, kterému umožní seznámit se s plánovanými investičními aktivitami a s navrhovanými opatřeními v problémových oblastech, které se definovaly.

Rada na každoroční bázi aktualizuje tento strategický dokument, jenž odráží aktuální priority a směr plánovaného rozvoje města na příslušné období. Následné schvalování probíhá na zasedání zastupitelstva města, kterému jej rada města předkládá. Vyhodnocením a průběžnou kontrolou Programu rozvoje města Brušperk, která probíhá na každoroční bázi, je rovněž pověřena Rada města. S příslušnými výstupy seznámí jak zastupitelstvo města, tak občany. K tomuto kroku využije Brušperského zpravodaje.

Program rozvoje neobsahuje detailní finanční část jednotlivých rozvojových akcí. Součástí je jakási ekonomická část, která obsahuje jednotlivé rozpočty vždy na daný rok včetně rozpočtového výhledu a ukazatele dluhové služby (od roku 2008 monitoring hospodaření obcí). Každoroční vyhodnocení finančních možností pro jednotlivé oblasti rozvoje probíhá v rámci přípravy rozpočtu pro daný rok a v závislosti na možnosti čerpání cizích zdrojů, následně Rada města navrhuje jednotlivé priority.

V dnešní době existuje řada programů (např. Agenda-21 zmíněna v teoretické části) a odborných materiálů, které se zabývají problematikou zefektivnění procesu strategického plánování a řízení rozvoje na úrovni obcí. V této souvislosti bylo v analýze z roku 2012, kterou si nechalo vypracovat Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (dále „MMR ČR“), doporučeno vytvořit řádnou právní oporu a provést legislativní změny. Stále chybí jednotné metodické pokyny a podpůrné prostředky, které by jednoznačně vymezily jak má strategické plánování na úrovni obcí probíhat.

Například město Uherské hradiště vypracovalo stěžejní dokument za podpory dotací ze strukturálních fondů a rozpočtu ČR v rámci projektu „Zefektivnění procesu strategického plánování a řízení rozvoje města Uherské Hradiště“. Pro město Uherské hradiště se jedná o metodický postup jak pracovat s procesem strategického plánování, definuje jednotlivé vazby všech dokumentů a propojenost komunikačních kanálů při definování programu rozvoje města, včetně jasně definovaného postupu jak vytvářet finální program rozvoje obce a seznámit s ním občany.

Pokud porovnáme kvalitu a úroveň jakou se město postavilo k strategickému plánování, nacházíme se na úplně jiné úrovni než u města Brušperk a vidíme tedy značné rezervy, jak by

k tomu mohlo město přistoupit. Samozřejmě zde záleží i na personální kapacitě, která může být na tuto problematiku vyčleněna. Pokud obce nemají tyto možnosti, je potřeba zajistit vzdělávací aktivity, případně proškolení odborníky pro volené zastupitele a využít případného poradenství, které jim může poskytnout kraj jako vyšší územně samosprávný celek anebo MMR ČR. Což by vedlo ke zkvalitnění koncepčního řízení na úrovni obcí a efektivnějšímu způsobu zpracování daného dokumentu, a současně by se zvýšila i vypovídající schopnost.

Strategické řízení se s metodami kvality a výkonnosti velmi dobře doplňuje. Kvalitní řízení ve smyslu metod kvality totiž vyžaduje strategické řízení. V samosprávách se nejčastěji používají metody: místní Agenda 21, benchmarking nebo benchlearning.¹⁴

---

¹⁴ PŮČEK, Milan a David KOPPITZ. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. 1. vyd. Praha: NSZM, 2012. 196 s. ISBN 978-80-260-2789-8.

4 NÁVRH FINANCOVÁNÍ VYBRANÉ INVESTIČNÍ AKCE

Rada města v roce 2007 vytvořila strategický dokument „**Program rozvoje města Brušperk pro období 2007-2013**“. Hlavním smyslem tohoto programu je zefektivnění organizace všeobecného rozvoje města na základě sladování jednotlivých zájmů subjektů žijících ve městě Brušperk v návaznosti na rozpočet a rozpočtový výhled. Město Brušperk již při vytvoření dokumentu neopomnělo brát v úvahu návaznost na programové období Evropské unie, které bylo stanoveno na období 2007-2013. Právě vzhledem k možnostem čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské Unie, se obcím otevřely nové možnosti jak financovat své investiční projekty, které by nedokázaly ze svých zdrojů financovat. Proto při plánování a specifikaci konkrétních cílů pro rozvoj města na příslušné období zastupitelstvo zahrnuje i možnosti získat příslušné finanční prostředky z různých externích zdrojů, tzn. optimálně využít všech dostupných zdrojů financování pro své programové priority.

Rada města vypracovala Program rozvoje města na základě dílčích analýz všech oblastí, které jsou pro město stěžejní. Základním východiskem byla SWOT analýza, pomocí níž lze identifikovat silné a slabé stránky ve vztahu k příležitostem a hrozbám. Počáteční stav byl popisován k 1. 1. 2007 a od té doby je každoročně aktualizován dle současné situace. Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.4, následně probíhá každoroční kontrola jeho plnění, kterou je pověřena rada města.

Program rozvoje respektuje platný Územní plán města, který byl schválen zastupitelstvem dne 28. 3. 1996. V roce 2009 zastupitelstvo na 13. zasedání města Brušperk schválilo pořízení nového územního plánu. K jeho poslední změně došlo dne 15. 12. 2010, kdy zastupitelstvo vydalo „Změny územního plánu města Brušperk formou opatření obecné povahy“.

Dokument Program rozvoje pro období 2007-2013 obsahuje 2 klíčové části, které se dále dělí dle jednotlivých oblastí rozvoje.

1. **Zázemí města** – hlavním cílem je rozvoj technické infrastruktury, tzn. rozvoj v oblasti místních komunikací, vodního hospodářství, energetiky a bytové politiky.
2. **Sociální zázemí města** – rozvoj sociálního zázemí v obci, především v oblasti školství, zdravotnictví, kultury, sportovní a rekreační oblasti. Zaměřit se na rozvoj cestovního ruchu a zvýšení bezpečnosti města.

Investiční projekty, které již byly realizovány na základě zpracovaného dokumentu **Program rozvoje města pro období 2007 – 2013** jsou uvedeny v tabulkách 4.1 a 4.2.

Tabulka 4.1- Investiční projekt ČOV

Název projektu:	ČOV Brušperk
Celkové výdaje projektu:	87 250 000
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Státní fond životního prostředí a rozpočet obce
Období realizace projektu/akce (měsíc/rok):	2003-2005
Popis projektu:	Výstavba nové mechanicko-biologické čistírny odpadních vod.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních podkladů města Brušperk

Tabulka 4.2 - Investiční projekt Sportovní hala

Název projektu:	Sportovní hala Brušperk
Celkové výdaje projektu/akce:	31 900 000
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Ministerstvo financí ČR a rozpočet obce
Období realizace projektu/akce (měsíc/rok):	2005-2006
Popis projektu:	Nová moderní sportovní hala, která je součástí areálu základní školy města Brušperk.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních podkladů města Brušperk

4.1 Popis a záměr investiční akce

Zastupitelstvo města Brušperk v návaznosti na **Program rozvoje města** schválilo projekt vybudování krytého plaveckého bazénu včetně vodních atrakcí jako podporu nových možností v rámci volnočasových a sportovních aktivit pro všechny občany města bez ohledu na věk. Požadavek na tuto investiční akci vyplynul z poptávky občanů po rozšíření volnočasových aktivit v obci, kde již delší dobu spatřují nedostatečnou nabídku. Proto město v Programu rozvoje pro stanovené období zahrnuje výstavbu krytého plaveckého bazénu s termínem realizace v roce 2015. V důsledku finanční náročnosti projektu, spojené jak s jeho realizací tak i následným provozem, zastupitelstvo rozhodlo o vyhlášení místního referenda v roce 2013, aby občané mohli opětovně vyjádřit svůj postoj k této investiční akci.

Z oprávněných osob, které se místního referenda zúčastnily, hlasovalo pro:

ANO — 963 osob, což je 61,26 % zúčastněných a 29,97 % ze všech zapsaných oprávněných osob v seznamech,

NE — 595 osob, což je 37,85 % zúčastněných a 18,52 % ze všech zapsaných oprávněných osob v seznamech.

Z výše uvedeného vyplývá, že dle ustanovení § 48 a § 49 zákona o místním referendu je rozhodnutí závazné pro Zastupitelstvo města Brušperk v odpovědi ANO.

Město má již zkušenosti s podobným projektem zaměřujícím se na sportovní aktivity, kdy se jednalo o výstavbu nové sportovní haly. Od roku 2006, tedy od jejího dokončení, provozuje sportovní halu místní základní škola, která ji zejména využívá.

Zpracování projektu krytého bazénu jako přístavby jižního křídla budovy základní školy a provedení jeho realizace spadá v rámci příslušného dokumentu do oblasti věnované sociálnímu zázemí města (v dílčí části Majetek města – Rozvoj současného stavu). Zde je zdůrazněna i potřeba vytvořit systém podpory města k rozvoji sportovní a tělovýchovné činnosti zejména u mládeže, což je také v souladu s plánem vybudovat nový krytý plavecký bazén v areálu základní školy. V současnosti není ve městě Brušperk ani v blízkém okolí (zhruba 15 km) obdobné zařízení pro provozování plaveckých sportů. Jeho absence má právě dopad i na zajišťování kurzů plavání v rámci výuky tělesné výchovy na místní základní škole. Nyní musí žáci pravidelně dojíždět na kurzy plavání až do Frýdku-Místku, což je pro místní samosprávu samozřejmě nákladné a z hlediska časové náročnosti velmi nepraktické.

Cílem této investiční akce je nejen zlepšení životních podmínek pro bydlení ve městě samotném a zajištění rekreačního vyžití, ale v neposlední řadě zpřístupnění této možnosti především všem žákům na základní škole při tělesné výchově, včetně žáků s pohybovým omezením. Proto návrh na umístění této stavby v areálu základní školy, kdy s plaveckým bazénem bude spojena pouze průchozí chodbou, je ze strany především učitelů, žáků i rodičů vnímán velmi pozitivně. Zásadním přínosem projektu je vybudování a zkvalitnění občanské infrastruktury ve městě. Ve spojitosti se sportovní halou bude tato část města tvořit jakýsi multifunkční celek zaměřený na sport a relaxaci v moderně navrženém prostředí. Smyslem bylo vytvořit pro občany komplexnější řešení sportovního vyžití. Svědčí o tom i víceúčelové využití sportovní haly např. košíková, florbal, badminton nebo volejbal. Její parametry a technické vybavení umožňují provozovat příslušné sporty i na ligové úrovni.

Z technického hlediska se u krytého plaveckého bazénu jedná o spodní stavbu, kdy jsou podzemní podlaží navržena jako železobetonová monolitická konstrukce. Vnitřní část bude obložena keramickými obklady, které podporují vysokou estetičnost vzhledu. Současně bude instalováno podvodní osvětlení. Bazén bude mít 3 plavecké dráhy o délce 25 metrů a hloubce 0,9 – 1,2 metrů. Teplota vody je předpokládána okolo stabilní hodnoty 28 °C. Vodní atrakce budou zahrnovat tobogán, vodní chrlič, protiproud a padací lana. Relaxační koutek zde

zastupuje vířivá vana pro 8 - 10 osob. Pro nejmenší je zde určeno dětské brouzdaliště se skluzavkou a teplotou vody 31 °C. Při návrhu se neopomnělo vytvořit příjemné a prostorné zázemí, kde budou převlékárny, šatní skříně na elektronické čipy a horkovzdušná sušárna. Prozatím je provoz bazénu plánován na sezónu od září do dubna, tedy mimo letní měsíce, kdy předpokládá město menší návštěvnost, a proto by provoz bazénu mohl být značně ztrátový.

Od počátku byl tento projekt velmi kontroverzní, svědčí o tom zrušení již vysoutěžené zakázky v roce 2009 a následně i v roce 2013. V témže roce došlo také k podání kasační stížnosti na přezkoumání místního referenda týkajícího se výstavby plaveckého bazénu v Brušperku.

Kasační stížnost byla ze strany Nejvyššího správního soudu zamítnuta a zastupitelstvo města opět otevřelo otázku realizace této investiční akce vzhledem k pozitivní odezvě na základě výsledků místního referenda (62 % obyvatel pro realizaci výstavby).

4.2 Předpokládané náklady investiční akce

První kroky k realizaci této stavby učinilo zastupitelstvo města, již v prosinci roku 2007, kdy rada města schválila výběr projektanta a následně došlo k uzavření smlouvy na zpracování projektové dokumentace „Přístavba plaveckého bazénu“ se společností Architektonická kancelář Ing. arch. Tomáš Šonovský. Městu se v této souvislosti podařilo získat dotaci na přípravu projektové dokumentace, která byla čerpána z rozpočtu Moravskoslezského kraje (dále „MSK“) ve výši 448,00 tis. Kč, v rámci dotačního programu „Program na podporu přípravy projektové dokumentace 2008“. Součástí projektové dokumentace byla také vizualizace výsledné podoby krytého plaveckého bazénu, jež je znázorněna v příloze č. 1. Dne 29.1.2013 na zasedání výboru Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko schválilo mimo jiné projekty doporučené k financování v rámci programu Rozvoj venkova. Právě jedním z nich byl i projekt na výstavbu krytého plaveckého bazénu, kdy poskytnutá dotace bude ve výši 19 294,35 tis. Kč, což činí 40% z celkových způsobilých výdajů, které jsou ve výši 48 235 895,44,- Kč. Termín realizace byl na základě smlouvy o poskytnutí dotace stanoven na 30.6.2015.

Vzhledem k čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské Unie bylo nutné rozdělit předpokládané náklady na způsobilé a nezpůsobilé, které nám znázorňuje tabulka č. 4.3.

Tabulka 4.3 - Předpokládané výdaje projektu (v Kč)

Předpokládané výdaje projektu	Částka (v Kč)
Celkové způsobilé výdaje	48 235 895,44
<i>Celkové způsobilé investiční výdaje</i>	48 152 445,40
<i>Celkové způsobilé neinvestiční výdaje</i>	83 450,04
Celkové nezpůsobilé výdaje	1 604 964,00
Celkové výdaje projektu	49 840 859,44

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ze žádosti o dotaci ROP-IP

Způsobilé výdaje (uznatelné náklady) zde tvoří zhruba 97% z celkových výdajů. Je třeba upřesnit, že jsou to takové výdaje, jež jsou v souladu s evropskou a českou legislativou, Nařízením Rady ES č.1083/2000, Pravidly způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013. V neposlední řadě pak s operačními programy včetně navazujících dokumentů.

V případě nezpůsobilých výdajů (neuznatelné náklady) se jedná o výdaje, které nemohou být spolufinancovány ze strukturálních fondů. Jestliže tyto výdaje v projektu existují, jsou vždy hrazeny z vlastních zdrojů žadatele a musí být vykázány ve finančním plánu projektu. V projektu výstavby krytého plaveckého bazénu se jedná o částku 1 604 964,-Kč. Zde jsou zahrnuty náklady spojené např. s propagací (publicita), konzultace s poradenskými agenturami, které spadají do nezpůsobilých výdajů a automaticky opět padají na stranu města.

Skutečná cena stavebních prací je již známa z řádného výběrového řízení, které se konalo 3.1.2014 a zároveň bylo i poslední výběrové řízení na dodavatele této investiční akce. Následně 18.3.2014 město Brušperk uzavřelo smlouvu o dílo se zhotovitelem této stavby společnosti PSS Přerovská stavební a.s.. Kritériem pro zadání zakázky byla nejnižší nabídková cena. Původní odhadovaná cena projektu byla i v žádosti ROP stanovena na 49 840,86 tis. Kč, avšak vysoutěžená cena pouze za dílo, jejímž předmětem je výstavba krytého plaveckého bazénu, činí 52 320,38 tis. Kč. Jedná se tedy o navýšení cílové hodnoty o 2 479,52 tis Kč, které se projeví na straně zadavatele a budou zahrnuty do nezpůsobilých výdajů. V konečné ceně investiční akce se projeví ještě další položky jako např. povinná publicita, kterou vyžaduje EU, technický a stavební dozor či poradenství a jiné služby.

Provozní náklady investiční akce

Pro výpočet předpokládané návštěvnosti a s tím související ekonomický propočet příjmů a výdajů, město Brušperk použilo metodu marketingového průzkumu, kdy oslovilo 142

respondentů, jak z řad obyvatel města tak okolních obcí. Dále byly brány v úvahu další relevantní ukazatele, tzn. provozní období krytého bazénu - 8 měsíců v roce, jednotlivé cenové skupiny dle návštěvníků - dospělí 60 Kč/h, důchodci a studenti 50 Kč/h a děti 40 Kč/hod.

Na základě výstupů z marketingového šetření dospěli představitelé města interním výpočtem k předpokládané návštěvnosti 27 464 osob za sezónu a průměrné ceně 52,38 Kč/h. Za předpokladu, že každá návštěva bude trvat průměrně hodinu, rovná se počet návštěv počtu člověkohodin. V přepočtu na jednotlivé skupiny návštěvníků se jedná:

- obyvatelé města Brušperk **16 089 člověkohodin**,
- obyvatelé okolních obcí **5 775 člověkohodin**,
- žáci základních škol **5 600 člověkohodin**.

Předpokládá se, že ze současného počtu obyvatel města bude krytý plavecký bazén navštěvovat 55% a z toho:

- 1% osob   2x týdně,
- 5% osob   1x týdně,
- 14% osob   2x měsíčně,
- 30% osob   1x měsíčně,
- 50% osob   1x za sezónu (1x za 8 měsíců).

Další příjmovou skupinou, kterou město Brušperk zahrnulo do své analýzy, je skupina žáků základních škol, kteří mají povinnou výuku pro žáky 2. a 3. tříd v rozsahu 20 hodin. Ve výpočtu vycházeli zastupitelé města z předpokladu, že bazén bude navštěvovat 7 základních škol včetně Základní školy města Brušperk s průměrným počtem žáků 20. Poslední příjmovou skupinu tvoří obyvatelé okolních měst, u kterých zastupitelstvo předpokládá návštěvnost 5 775 osob a počítá opět s průměrnou cenou 52,38 Kč/h.

U všech příjmových skupin se vycházelo z jednoduchého výpočtu, kdy se počet návštěvníků násobil předpokládanou cenou za hodinu. Detailní způsob výpočtu analýzy návštěvnosti je uveden v příloze č. 2.

Tabulka 4.4 - Předpokládané příjmy z provozu krytého plaveckého bazénu za rok (v tis. Kč)

Celkové příjmy	
Příjmová skupina obyvatelé města Brušperk	842,67
Příjmová skupina žáků Základních škol	224,00
Příjmová skupina obyvatelé okolních obcí	302,50
Celkem	1 369,17

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Propočet nákladů byl proveden jednak na základě podkladů jednotlivých dílčích projektantů, konzultací s nimi a některé paušální úhrady byly převzaty ze zkušeností provozu jiných bazénů. Pro tyto počty se počítá průměrná návštěva 100 osob denně, z toho 60 ve vířivce a 20 v brouzdališti. Jednotlivé provozní náklady jsou uvedeny v tabulce č. 4.5.

Tabulka 4.5 - Předpokládané náklady na provoz krytého plaveckého bazénu za rok (v tis. Kč)

Celkové náklady	
1. Spotřeba energií	86,47
2. Spotřeba el. energie na technologie	504,31
3. Topení plyn. kotlem	184,95
4. Ohřev doplňovací vody	95,28
5. Výměna vody	141,66
6. Chemie	92,73
7. Servis	46,17
8. Vzorky	66,40
9. Vzduchotechnika bazénu	797,42
10. Vzduchotechnika šaten	103,91
11. Voda pro hygienu a úklid	164,05
12. Vytápění a ohřev vody sprch	255,00
13. Mzdy a odvody	712,24
14. Osvětlení	212,46
Celkem	3 463,04

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

Na základě provedené analýzy, představují provozní náklady ponížené o získané peněžní prostředky na straně příjmů, zhruba 2 093,87 tis. Kč. Samozřejmě se každoročně na základě této skutečnosti navýší výdajová část rozpočtu města a tyto náklady jsou již zahrnuty v rozpočtovém výhledu na rok 2015 a 2016.

Je třeba upozornit na skutečnost, že nikde nejsou kalkulovány náklady spojené s opotřebením této stavby. Příslušné opotřebení je vyjádřeno finanční částkou připadající na účetní období, tzn. odpisy. Z toho důvodu nelze považovat budoucí náklady za kompletní.

Přestože město Brušperk tuto skutečnost opomnělo, je třeba tyto náklady zmínit. Předpokladem je, že město Brušperk zvolí rovnoměrné odpisování. Dle přílohy č. 1 k zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, spadá stavba krytého plaveckého bazénu do odpisové skupiny 5 - položka (5-36) SKP 241 - stavby pro sport a rekreace, tudíž doba odpisování činí 30 let. Město začne odpisovat až po realizaci stavby v roce 2015. Výše odpisů v prvním roce dosáhne 605,36 tis. Kč a 1 470,16 tis. Kč v následujících letech 2016-2044. Podrobné vyčíslení odpisů je uvedeno v příloze č. 3.

Dle výše uvedených skutečností vyplývá, že každoroční náklady spojené s provozem i odpisy činí v prvním roce 1 105,35 tis. Kč a v následujícím období 3 570,16 tis. Kč až do roku 2044. I když dojde k navýšení v kapitálových výdajích, tak rozpočet nebude zatížen v takové míře a to i v případě, že připočteme objem prostředků souvisejících s odpisováním. Hlavním důvodem je především skutečnost, že od roku 2013 dochází k navýšení daňových příjmů v průměrné výši 6 mil. Kč.

4.3 Zdroje financování investiční akce

V této části jsou specifikovány jednotlivé způsoby financování, které mohou obce využít k pokrytí nákladů v souvislosti s jejich investičními záměry. Následně na základě získaných informací k těmto jednotlivým variantám je vyhodnoceno pro město Brušperk nejvhodnější řešení pro investiční akci výstavby krytého plaveckého bazénu. V dnešní době mohou obce využít několik způsobů, jak své investiční záměry financovat. Obce se hojně zaměřují na možnost financování především z dotačních programů, zejména v letech 2007-2013 ze strukturálních fondů EU. Dalším způsobem je krytí pomocí čerpání úvěrů od komerčních bank anebo financování investičního záměru z vlastních zdrojů. Jedná se o základní výčet způsobů, které se obcím nabízí a lze využít i jejich kombinace.

4.3.1 Financování investiční akce z vlastních zdrojů

Pokud je obec schopna pokrýt náklady na investiční záměry z vlastních zdrojů, tak na první pohled je vidět především hlavní výhoda a to relativně rychlá dostupnost prostředků, se kterými není spojen negativní dopad zadluženosti jako v případě čerpání prostředků např. formou úvěru. Avšak nelze aplikovat tento způsob u všech plánovaných akcí, tímto způsobem jsou především hrazeny menší projekty.

V případě města Brušperk se jedná o akci, která je aktuálně vyčíslena na 52 320,38 tis. Kč bez dalších dodatečných nákladů (publicita, technický dozor apod.). Pokud zhodnotíme výsledky analýzy hospodaření, která byla provedena ve třetí kapitole, tak město Brušperk ve sledovaném období 2008-2012 hospodařilo převážně s přebytkem. Výjimku tvořil pouze rok 2010, kdy byl deficit 1 557,01 tis. Kč. V roce 2012 byl přebytek dokonce ve výši 14 260,33 tis. Kč. Na základě prozíravého hospodaření dokázalo město vždy vytvořit značný objem peněžních prostředků v Rezervním fondu tvořeném ze zlepšeného výsledku hospodaření z minulých let. I když není ještě oficiálně ukončen závěrečný účet za rok 2013, již nyní z dostupných podkladů vyplývá, že město Brušperk hospodařilo s přebytkem ve výši 30 960,00 tis. Kč.

Město Brušperk disponuje pozemky v lokalitě Pastevník, a tudíž může z jejich prodeje získat jednorázový objem finančních prostředků, které lze využít k financování investiční akce. V letech 2012 a 2013 již z prodeje svého kapitálového majetku (pozemků) získalo 7 000,00 tis. Kč. Aktuálně město plánuje prodej tří posledních pozemků v této lokalitě v hodnotě 4 097,00 tis. Kč. Společně s finančními prostředky z minulých let by pokryly skoro 67% celkových nákladů na plánovanou výstavbu krytého plaveckého bazénu. Z výše uvedeného vyplývá, že zbývajících 33 % město pokryje z běžného rozpočtu na rok 2014. Pozitivum je v tomto směru navýšení v oblasti daňových příjmů, kdy město zaznamenalo významný nárůst na základě novely zákona o rozpočtovém určení daní, která je účinná od roku 2013 a to především v oblasti daně z přidané hodnoty, která tvoří nejobjemnější složku z daňových příjmů. Pro město to znamená průměrné roční navýšení zhruba o 6 mil. Kč, které může využít na své plánované investiční akce.

Posledním způsobem jak zajistit příslušné finance po zohlednění navýšení v daňových příjmech, a kdyby tyto prostředky využilo čistě jen na tuto investiční akci, je využití rezervní prostředků plánovaných ve výdajové části rozpočtu i pro letošní rok. Rezerva finančních prostředků představuje volné prostředky alokované zejména na financování investičních i neinvestičních výdajů a spolufinancování dotačních akcí. V roce 2014 se jedná o 10 345,38 tis. Kč.

I přes všechny tyto skutečnosti město nezvládne pokrýt zbývajících 918,38 tis. Kč, viz tabulka č. 4.6. V tuto chvíli nejsou ještě zahrnuty dodatečné náklady spojené s projektem, tudíž finální částka bude ještě vyšší. Vedení města musí být vždy rozvážené s nakládáním veřejných prostředků a plánovat výdaje hospodárně a efektivně. Cílem není realizovat

investiční akci na úkor dalšího rozvoje města a nemít k dispozici žádnou rezervu k pokrytí neočekávaných nákladů jak v současnosti, tak v letech následujících.

Tabulka 4.6 - Financování investiční akce z vlastních zdrojů (v tis. Kč)

Vlastní zdroje příjmů	
Zůstatek peněžních prostředků z minulých let k 1.1.2014	30 960,00
Prodeje pozemků v lokalitě Pastevník	4 097,00
Rezerva finančních prostředků v roce 2014	10 345,38
Běžný rozpočet v roce 2014	6 000,00
Celkem	51 402,38

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů města Brušperk

4.3.2 Financování investiční akce prostřednictvím dotačních programů

V dnešní době jsou dotace neodmyslitelným nástrojem k pokrytí části investičních i neinvestičních potřeb obce. Po vstupu České republiky do Evropské Unie se obcím otevřela další možnost, jak získat pro své rozvojové aktivity nezbytné finanční prostředky z vyhlášených dotačních programů. Další možností jsou dotace a granty ze státního rozpočtu, příslušných kapitol konkrétních ministerstev, státních fondů ČR a rovněž z vyhlášených programů příslušným krajem. Čerpání peněžních prostředků v rámci jednotlivých dotačních programů je vždy podmíněno konkrétními podmínkami pro jejich získání. Tyto dotace nejsou automaticky nárokové, takže pokud obec splňuje stanovená kritéria, musí následně podat oficiální žádost k jejímu posouzení.

Dotační programy Evropské Unie

Jedním z nástrojů přiblížení se k dalším ekonomicky vyspělejšími státům jsou právě dotace ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti, kdy v programovém období 2007-2013 bylo možné čerpat cca 770 mld. Kč.¹⁵ V této části se budeme zabývat možnostmi čerpání dotace z **Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko** (dále jen „ROP regionu soudržnosti“). I když město již využilo možnost čerpat určitý objem prostředků k realizaci svého investičního záměru výstavby krytého plaveckého bazénu z ROP regionu soudržnosti Moravskoslezsko, v rámci prioritní osy 4: Rozvoj venkova, tak ne zcela

¹⁵ BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondu Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017-9.

odpovídají finančním možnostem, které jsou zpravidla obce schopny na projekty většího rozsahu získat.

V období 2007-2013 uskutečnila regionální rada Moravskoslezsko čtyři výzvy pro oblast podpory **Rozvoj venkova, prioritní osa: 4**. Město Brušperk podalo žádost o dotaci na základě poslední výzvy č. 4.1 – 04 a kritéria pro poskytnutí dotace v rámci této výzvy jsou následující.

Celková alokace finančních prostředků byla stanovena na 150,00 mil. Kč a to pro vymezený okruh příjemců a projektů. Výběr daného operačního programu byl zvolen s ohledem na zaměření podporovaných aktivit, kdy se jednalo o široké spektrum možností, jako byl rozvoj infrastruktury veřejných služeb a zajištění jejich dostupnosti, rozvoj cestovního ruchu, a především zvyšování atraktivity nejen pro obyvatele, ale i návštěvníky území. Výstavba krytého plaveckého bazénu v Brušperku spadala do oblasti rozšiřování volnočasových zařízení a aktivit. Rovněž byla splněna podmínka stanovená na počet obyvatel od 500 do 5000.

Minimální hranice způsobilých výdajů činila 1,00 mil. Kč. A celková částka poskytnuté dotace byla stanovena na maximálně 50,00 mil. Kč. Finální výše dotace se odvíjela od typu navrhované projektu:

Projekty nezakládající veřejnou podporu – maximální objem finančních prostředků, které mohli žadatelé získat, se pohybovaly až do výše 92,5% celkových způsobilých nákladů. Zbýlé způsobilé náklady by museli být spolufinancovány z rozpočtu příjemce.

Projekty zakládající veřejnou podporu – celková podpora nepřekročí 40% z celkových způsobilých nákladů na příslušný projekt (u malého podniku bude dotace navýšena na maximálně 60%, u středního podniku maximálně na 50 %).

Jelikož investiční projekt města Brušperk spadá do druhé kategorie, tzn. do projektů, které zakládají veřejnou podporu, nemělo město v danou chvíli na výběr a v jejich případě musí hradit minimálně 60% celkových způsobilých výdajů ze svého rozpočtu. Tato forma podpory a struktura financování byla využita ve všech výzvách prioritní osy 4: Rozvoj venkova. Pokud by město nevyužilo možnost čerpat příslušný objem prostředků prostřednictvím žádosti podané v roce 2010, které mu pokryjí alespoň 40% způsobilých nákladů, tak by nyní nemělo možnost využít žádného vhodného dotačního programu z ROP regionu soudržnosti Moravskoslezsko, protože v plánu výzev na rok 2014 není prioritní osa 4 zatím obsažena.

Od roku 2010 probíhají soustavné přípravy na nadcházející programové období 2014-2020. Přípravy jsou zaštiťovány MMR ČR, které spolupracuje s příslušnými partnery na národní i regionální úrovni. V současné době není ještě znám finální objem finančních prostředků alokovaných pro ČR. Evropská unie chce pokračovat v nastaveném systému, tzn. využívání příslušných evropských fondů. Již v roce 2011 Evropská Unie vydala 6 nových nařízení, která mají tvořit výchozí legislativní podklad pro subvenci z Evropských strukturálních a investičních fondů pro nadcházející období (2014-2020).

Záměrem Evropské unie je, aby zmíněné fondy maximálním možným způsobem přispěly k naplňování strategie EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Pro lepší využití těchto fondů ve prospěch strategie EU 2020 zpracuje každý stát Dohodu o partnerství, kterou schvaluje Evropská komise. K jejímu naplňování přispějí jednotlivé programy.¹⁶

Dotační programy Ministerstva pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj je stabilně poskytovatelem účelových dotací, investičního i neinvestičního typu, pro široké spektrum subjektů v soukromém i veřejném sektoru. Jsou zaměřeny na oblasti rozvoje bytové politiky, podpory regionů a cestovního ruchu. V rámci podprogramu **Podpora obnovy a rozvoje venkova v roce 2014** nabízí MMR ČR 4 dotační tituly. Podmínky pro všechny dotační tituly jsou individuální a jsou vymezeny v příslušných dokumentech. Cílem celého programu je formou poskytnuté dotace podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí, u kterých MMR ČR předpokládá spoluúčast obyvatel, občanských spolků a případných sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. Vybrané dotační tituly byly zvoleny s ohledem na charakter a účel plánované investiční akce.

Dotační titul č. 1 – „Podpora vítězů soutěže Vesnice roku“ nabízí dotaci pro obce, které získaly příslušná ocenění v krajském kole soutěže Vesnice roku 2013, případně se umístily na 1. - 3. místě v celostátním kole této soutěže. Dotace je zaměřena především na obnovu a údržbu venkovské zástavby a občanské vybavenosti, úpravu veřejných prostranství, obnovu a zřizování veřejné zeleně. Dotace umožňuje pokrýt až 80 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů investiční akce.

---

¹⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj. *Strukturální fondy - příprava období 2014 - 2020* [online]. 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezní-politika-EU>

Vzhledem k tomu, že obec Brušperk má již status města, nemohla se příslušné soutěže vůbec zúčastnit. Proto příslušný dotační program je pro ni zcela irrelevantní.

Dotační titul č. 2 – „Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci“ je určena obcím do 3000 obyvatel včetně a musí mít vypracovaný strategický rozvojový plán obce. Hlavním cílem dotačního titulu je podpořit akce, jejichž výstupy budou sloužit převážně dětem a mládeži a současně se na jejich výběru a přípravě budou podílet. Zaměření projektů je obdobné jako v předchozím dotačním titulu. V rámci skutečně vynaložených nákladů pokryje dotace až 70%. Minimální částka pro 1 akci činí 50 tis. Kč a maximální hranice je 400 tis. Kč. Žádosti pro oba dotační tituly nelze předložit pro akce, které jsou již ve fázi realizace, jen v případě, pokud je projekt rozdělen na několik etap, tak lze požádat o dotaci na následující etapu projektu.

Vzhledem k charakteru investiční akce není možné příslušný dotační titul pro město využít i v případě jeho zájmu. Město Brušperk nesplňuje kritérium maximálního počtu obyvatel a rovněž výstavba krytého plaveckého bazénu nepředstavuje projekt, do kterého by mohly být děti a mládež nějak aktivně zapojeni.

Dotační programy Moravskoslezského kraje

Pro rok 2014 vyhlásil Moravskoslezský kraj dotační program **Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2014**. Cílem dotačního programu je podpořit prostřednictvím investičních a neinvestičních dotací rozvojové projekty obcí. Program je rozdělen do 2 dotačních titulů, ale pouze v rámci dotačního titulu 1 lze čerpat investiční dotace a proto je detailněji přiblížen.

Dotační titul 1 – „Investiční a neinvestiční dotace“ je zaměřen na realizaci projektů orientovaných na rekonstrukci a modernizaci stávajících objektů a na výstavbu konkrétních prvků příslušné venkovské zástavby, technické infrastruktury případné občanské vybavenosti. Okruh příjemců dotace je omezen pouze na obce s počtem obyvatel do 2000 obyvatel se sídlem na území MSK. Hlavními realizačními podmínkami projektu jsou:

- investiční projekt musí být realizován na území Moravskoslezského kraje, v opačném případě musí obec zajistit, že výstupy projektu budou využity na území Moravskoslezského kraje,
- v případě kladného posouzení, tzn. obec se stane příjemcem dotace, musí být projekt realizována v období od 1.1.2014 – 30.6.2015.

Na dotační titul 1 je vyhrazeno 6 mil. Kč z celkového objemu finančních prostředků určených pro Program rozvoje venkova. Maximální výše dotace může dosáhnout 50% uznatelných nákladů projektu, avšak nesmí přesáhnout částku 250 tis. Kč.

Účel určení dotace zahrnuje i výstavbu zařízení zaměřených na tělovýchovné aktivity, což splňuje i investiční záměr města Brušperk. Přesto je pro město tato dotace opět nedosažitelná vzhledem k podmínce vztahující se k počtu obyvatel. Daný dotační program umožňuje získat omezené finanční prostředky a současně neumožňuje dofinancovat zbylé náklady na projekt z jiných dotačních fondů.

4.3.3 Financování investiční akce formou úvěru

Obce mohou jako jednu z možností financování svých investičních akcí využít čerpání úvěrů, tzn. návratných finančních výpomocí od soukromých bankovních ústavů. V dnešní době se nabídky bankovních úvěrů pro obce rozšiřují spolu s větším konkurenčním prostředím v bankovním sektoru. Jistá výhoda pro obce plyne ze skutečnosti, že úvěr získají za zvýhodněnou úrokovou sazbu, která je ovlivněna diskontní sazbou vydanou Českou národní bankou. Obcím není tato forma čerpání cizí, ale v situaci kdy lze čerpat bezúročně prostředky formou dotací, ponechávají tento způsob jako jednu z posledních variant.

V této části jsou představeny úvěrové produkty konkrétních peněžních ústavů, které se pro město Brušperk jeví jako vhodné vzhledem k rozsahu investiční akce. První z nich jsou produkty Československé obchodní banky, a. s. (dále „ČSOB“), která spravuje bankovní účet města Brušperk, dále produkty České spořitelny, a.s. a Komerční banky, a.s., které stále patří k největším poskytovatelům municipálních úvěrů v ČR. V České republice se počet bankovních ústavů, které nabízejí vhodné typy úvěru pro municipální management, stále rozšiřuje. V některých případech mohou dokonce využít čerpání úvěru ze zdrojů Evropské banky pro obnovu a rozvoj spojené s dotací od Evropské komise.

Úvěrové produkty ČSOB, a. s

ČSOB nabízí komplexní řešení pro správu financí na municipální úrovni pod názvem **ČSOB Komunální financování**. Jedná se o portfolio úvěrových produktů, které nabízí individuální postoj k řešení každého požadavku, využití všech dostupných podpůrných programů včetně programů EU a následně nalezení optimální struktury finančních prostředků potřebných pro investiční financování obcí, měst nebo krajů.

Jako nejvhodnější produkt se pro účely obce Brušperk jeví **Účelový úvěr pro klienty komunální sféry**, který je určen pro krátkodobé i dlouhodobé investiční projekty a rozvojové programy. Rovněž jej lze využít v případě, že by se město Brušperk rozhodlo čerpat dotace pro realizaci investiční akce, ale využilo by tento úvěr jako formu předfinancování, případně spolufinancování. Není zde podmínka vázání na projekty podporované pouze z EU, ale i ze státních nebo krajských dotačních programů.

Obec může využít individuálního přístupu při vytváření finančního plánu čerpání úvěru a jednotlivých splátek s možností odkladu splátek až o 1 rok od data, kdy obec začne čerpat příslušné finanční prostředky. Úrokovou sazbu si může obec zvolit jako pohyblivou nebo fixovanou na určité období nebo po celou dobu trvání úvěru.

Úvěrové produkty Komerční banky, a.s.

Komerční banka má aktuálně 4 stěžejní produkty pro financování investiční akce většího rozsahu, které jsou určeny výhradně pro potřeby samosprávních celků. První dva nabízené produkty jsou postaveny na stejné struktuře a z hlediska jejich charakteru splňují podmínky pro zastřešení i finančně náročných investičních akcí spojených s rozvojem obce.

Municipální úvěr v Kč a cizí měně je určen na čerpání s možností výběru doby splacení u dlouhodobého úvěru na 5-10 let a lze využít i variantu čerpání v cizí měně. Je zde možnost i krátkodobého a střednědobého financování. Ty jsou však vhodné pro pokrytí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji obce, nejsou vhodné pro finančně náročnější projekty. **Municipální úvěr nad 10 let**, zde je již z názvu patrná příslušná délka splacení úvěru. Výhoda produktu pro obce spočívá právě v nadstandardní délce doby splatnosti, tzn. 10 let a více s možností převést získané finanční prostředky na běžný účet obce. Tento typ úvěru je čistě účelový, tedy je určen k účelovému použití k přímé úhradě dodavatelům. U obou typů úvěru si obec může zvolit, zda chce úrokovou sazbu zafixovat po celou dobu splácení anebo využít možnost pohyblivé sazby, kdy jí lze měnit v závislosti na jejím aktuálním vývoji.

Od roku 2013 nabízí Komerční banka obcím také program **EuroMuni**, který nabízí zvýhodněné úvěry díky spolupráci s Rozvojovou bankou Rady Evropy (dále jen „CEB“). Prostředky z programu EuroMuni jsou určeny na financování rozvojových projektů měst a obcí.¹⁷ Důvodem je umožnit municipálním klientům výjimečnou možnost snížit náklady

---

¹⁷ Komerční banka. *Dotované úvěry municipalitám* [online]. © 2014 Komerční banka [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/kb-eu-point/financovani/dotovane-uvery-municipalitam.shtml>

právě na financování investičních akcí, kdy získají nižší úrokovou sazbu **až o 0,22% p.a.** Výše úvěru se pohybuje od 1 do 60 mil. Kč. Pokud obec požaduje vyšší částku, je třeba individuálního posouzení. CEB se podílí max. 50% na celkových nákladech projektu. Ostatní náklady musí obec dofinancovat pomocí dotací, úvěru nebo z vlastních zdrojů.

Posledním programem je **Ponte II.**, který je přizpůsoben jak pro komunální sféru, tak pro soukromé podnikatelské subjekty. Slouží k financování projektů s dotacemi ze strukturálních fondů Evropské Unie. Program Ponte II. nabízí dva typy úvěrů. **Úvěr na předfinancování projektu** dotovaného z EU, kdy se jedná o krátkodobý až střednědobý úvěr. **Standardní úvěr na spolufinancování projektu** na financování výdajů, které nebudou hrazeny prostředky z dotace EU. Zde se jedná o střednědobý až dlouhodobý úvěr.

Úvěrové produkty České spořitelny, a.s.

Prvním produktem je **Investiční úvěr** na financování investičních potřeb municipálního managementu. Předmětem úvěrování jsou nemovitosti, stavby, stroje a zařízení, nákup cenných papírů a další investice. Jedná se o účelový termínovaný úvěr se stanoveným plánem čerpání a splácení. Přizpůsobení splatnosti potřebám klienta – možnost krátkodobého (do 1 roku), střednědobého (1 až 5 let) i dlouhodobého (5 až 8 let) úvěru.¹⁸ Podmínkou je však vedení běžného účtu u České spořitelny.

Pro klienty veřejného sektoru nabízí Česká spořitelna moderní způsob financování investičních projektů formou realizace komplexní dodávky stavby či technologie se zajištěným financováním a následným odkupem pohledávek.¹⁹ Jedná se o **Dodavatelský úvěr**, kdy financování probíhá dvěma způsoby: financování po dobu realizace stavby nebo dodávky technologie zajišťuje dodavatel a úhrada ceny je odložena až po dokončení stavby (kolaudaci) nebo převzetí technologie. Jeho hlavní výhody jsou spatřovány v době splatnosti, která je až 15 let s možností odložení první splátky a uhrazení ceny pomocí platebních směnec nebo fakturace s odloženou splatností. Výsledná částka pak zahrnuje cenu stavby i náklady na financování.

EU program Region je určen pro veřejný a neziskový sektor, kterým banka poskytuje služby v oblasti financování projektů programy finanční podpory z fondů EU. Jedná se o

---

^{18, 19} Česká spořitelna. *Investiční úvěr, Dodavatelský úvěr* [online]. © 2014 Česká spořitelna, a. s. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/mesta-a-obce/financovani-d00009332>

komplexní řešení, které v sobě zahrnuje jednak příslušné poradenství pro výběr vhodného dotačního programu, projektové služby, následné financování a realizaci projektu včetně pojištění. Česká spořitelna u tohoto typu programu nabízí poskytnutí vhodného typu úvěru, a to na jakoukoliv část příslušného projektu a to až do 100 % jeho celkových nákladů.

4.4 Přehled variant financování

Z předchozí části vyplývá, že možností jak přistoupit k financování investiční akce se nabízí několik a závisí především na zvážení všech potencionálních dopadů dané varianty.

1. Varianta se zaměřuje na financování čistě z vlastních zdrojů. I když město Brušperk disponuje značným objemem dostupných prostředků k pokrytí této investiční akce, nejsou však dostatečné. Jedná se především o vynaložení veškerého finančního objemu z rezervního fondu ve výši 30 960,00 tis. Kč. Následně jsou potencionální příjmy spařovány v podobě kapitálového majetku, který má město k dispozici. Jedná se o tři poslední pozemky, které město vlastní a plánuje prodat v roce 2014. Finanční náročnost projektu je 52 320,38 tis. Kč, z toho město dokáže pokrýt až 98% ze svých veřejných prostředků. Účelem není, ale zainvestovat investiční akci, která zabrání dalšímu vývoji a modernizaci města v následujících letech a ještě zajistit dofinancování z jiných zdrojů. Dopad by město pocítilo již v letošním roce, kdy by musely být omezeny veškeré plánované rozvojové aktivity. Z uvedených skutečností vyplývá, že město nedokáže celkové náklady na investiční projekt uhradit čistě ze svých zdrojů.

2. Varianta využívá čerpání prostředků pro financování investiční akce prostřednictvím dotačních titulů, jak ze strukturálních fondů EU, tak z národní nebo regionální úrovně. V rámci této varianty jsou zhodnoceny a přiblíženy aktuální nabídky dotačních programů na zmiňovaných úrovních, včetně podmínek pro jejich získání. V případě dotací ze strukturálních fondů EU, konkrétně ROP Moravskoslezsko, se tak v programovém období 2007-2013 nabízela možnost využití Prioritní osy 4: Rozvoj venkova a město Brušperk ji využilo. Celková dotace pokryje příjemci max. 40% z celkových uznatelných výdajů. Průzkum v části 4.3.2 diplomové práce potvrdil, že město nemůže čerpat vyšší dotaci vzhledem k charakteru projektu, jež zakládá veřejnou podporu.

Město Brušperk nesplňuje stanovené podmínky pro získání zdrojů prostřednictvím dotačních programů, které v letošním roce vypsalo Ministerstvo pro místní rozvoj a Moravskoslezský kraj. Z tohoto důvodu nebude tato možnost financování řešena.

3. Varianta operuje s financováním investiční akce pouze formou úvěru. Nabídka úvěrových produktů zaměřených na potřeby municipální úrovně stále roste a vyvíjí se dopředu. V současné době, kdy se ekonomika pomalu dostává z ekonomické krize, jsou úrokové sazby u úvěrů poměrně nízké, což by svědčilo pro tuto variantu. Konkrétní výše úrokových sazeb pro jednotlivé produkty uvedené v části 4.3.3, určené pro municipální management, není možné zhodnotit, protože se stanovují bankovními ústavy individuálně pro každý investiční záměr zvlášť. Město Brušperk by v případě jejich investičního záměru muselo vypsát veřejnou zakázku na poskytnutí investičního úvěru. Dle zákona o veřejných zakázkách č.137/2006 Sb. se jedná o nadlimitní zakázku na služby, zadanou jako otevřené řízení. V případě přihlášení většího počtu uchazečů do výběrového řízení může město Brušperk dosáhnout ještě nižšího úroku než v případě přímého oslovení určitého bankovního domu. Neodmyslitelné negativum dané varianty je zatížení rozpočtu města na několik let z důvodu pravidelných splátek jistiny včetně úroku. Podmínky na finančním trhu se samozřejmě během čerpání úvěru mohou změnit a v budoucnu by mohlo hrozit navýšení úrokové sazby.

Navrhnutá varianta financování

Na základě zhodnocení výše uvedených variant, jejich struktury financování a stanovených podmínek, nelze vybrat pouze jednu v její čisté formě. Proto se jako nejvhodnější řešení jeví čerpání dotací ze strukturálních fondů EU v kombinaci s vlastními zdroji.

Investiční akce je v souladu s cíli Prioritní osy 4: Rozvoj venkova podporující komplexní rozvoj venkova a zachování základních funkcí venkovského prostoru regionu Moravskoslezsko pro obyvatele, návštěvníky a investory. Specifickým cílem oblasti podpory je zvyšování atraktivity území venkova s podporou rozšiřování volnočasových zařízení a aktivit. Město Brušperk tuto možnost využilo a zúčastnilo se výzvy č. 4.1 - 04 Rozvoj venkova, avšak prvotně byl jejich projekt doporučen k zařazení mezi náhradní projekty. O konečném výsledku vždy rozhoduje Výbor Regionální rady. V březnu 2013 se výbor vyjádřil pozitivně a projekt výstavby krytého plaveckého bazénu byl doporučen k financování. Protože došlo k časové prodlevě, projekt nesplňoval oficiální lhůtu ukončení projektu k 31.5.2013. Na základě žádosti o prodloužení stanoveného termínu bylo městu ze strany Regionální rady vyhověno. Jak již vyplývá z popisu investiční akce, je termín

dokončení stanoven na 30.6.2015. Forma podpory a struktura financování se odvíjí od charakteru projektu.

V případě investiční akce výstavby krytého plaveckého bazénu se jedná o projekt zakládající veřejnou podporu. Tato skutečnost zásadně ovlivňuje výši poskytnuté dotace, která činí maximálně 40% celkových způsobilých výdajů. Pro příjemce to znamená spolufinancování projektu ve výši minimálně 60%. Hlavními důvody proč se zabývat těmito typy projektů je skutečnost, že výhoda poskytnutá subjektu ze strany veřejných institucí (státu i EU) nesmí narušit hospodářskou soutěž nebo ovlivnit obchod mezi členskými státy. Primární atributy projektu spočívají v jeho zaměření na ekonomickou aktivitu a to bez ohledu na to, zda generuje příjmy či nikoli, a současně pro danou činnost existuje konkurence. Veřejná podpora projektů je všeobecně zakázána. Přesto ze strany Evropské komise jsou ustanoveny výjimky, na základě kterých veřejnou podporu formou dotace poskytnout lze.

Tabulka č. 4.7 zobrazuje způsobilé výdaje projektu dle podílu jejich financování, a to z vlastních zdrojů obce a dotace z rozpočtu Regionální rady.

Tabulka 4.7 - Způsobilé výdaje - přehled financování projektu (v Kč)

Způsobilé výdaje projektu	Částka (v Kč)	%podíl
Veřejné prostředky	28 941 537,27	60,00%
Dotace z rozpočtu RR	19 294 358,17	40,00%
Celkové způsobilé výdaje	48 235 895,44	100%

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů z žádosti ROP-IP

Po zhodnocení dostupných údajů o nákladech na tento investiční záměr jsou v tabulce č.4.8 zkompletovány údaje ze smlouvy o dílo a je promítnuto navýšení na straně nezpůsobilých výdajů vzhledem k vysoutěžené ceně, která je oproti prvním předpokladům navýšena o 5%.

Tabulka 4.8 - Přehled financování projektu (v Kč)

Rozdělení výdajů projektu	Částka (v Kč)	%podíl
<i>Celkové způsobilé výdaje z veřejných prostředků</i>	28 941 537,27	55,32%
<i>Celkové způsobilé výdaje z rozpočtu RR</i>	19 294 358,17	36,88%
Celkové způsobilé výdaje	48 235 895,44	-
<i>Celkové nezpůsobilé výdaje z veřejných prostředků</i>	4 084 485,42	7,81%
Celkové nezpůsobilé výdaje	4 084 485,42	-
Celkové výdaje projektu	52 320 380,86	100%

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ze smlouvy o dílo a žádosti ROP

Výhody navrhovaného financování:

I přes skutečnost, že město musí tento projekt spolufinancovat ze svých zdrojů zhruba 63%, má město dostatek finančních prostředků, aby projekt zafinancovalo a nezatížilo rozpočet na budoucí období. Hlavními zdroji, jak již bylo dříve uvedeno, jsou:

- prostředky hospodaření z minulých let,
- prodej pozemků nacházející se v lokalitě Pastevník,
- prostředky z běžného rozpočtu města.

Město Brušperk bude moci v roce 2014 i v letech následujících 2015 a 2016 realizovat plánované investiční akce, rozvíjet potencionál města bez negativního dopadu ze zadlužení, což by vedlo ke schodkovému rozpočtu.

5 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo navrhnout dostupné způsoby financování investiční akce města Brušperk a zhodnotit nejvhodnější řešení s ohledem na hospodaření města. Konkrétním zkoumáním a analýzám v této práci byla podrobena investiční akce města, která má být realizována v roce 2015. Jedná se o projekt „Přístavba plaveckého bazénu ZŠ Brušperk“, kterým se město rozhodlo přispět ke zlepšení životních podmínek pro bydlení a rekreační vyžití občanů, ale také zpřístupnění možnosti plavání žákům základní školy při tělesné výchově.

Nejprve bylo třeba se teoreticky seznámit s problematikou základních územních samosprávných celků a pravidly hospodaření včetně ukazatelů zadluženosti na této úrovni. Jedním z důležitých pojmů, které byly v teoretické části práce představeny a které jsou pro tuto práci velice podstatné, je např. strategické plánování a řízení na úrovni obcí, jež úzce souvisí s oblastí investičních záměrů, které obce chtějí v rámci rozvoje svého území realizovat.

K naplnění stanoveného cíle práce, bylo nutné analyzovat hospodaření města z dlouhodobého hlediska. Zaměřit se detailně na jeho příjmy a výdaje ve sledovaném období včetně vývoje ukazatele zadluženosti, který odráží finanční zdraví veřejného subjektu. Na základě výstupu provedené analýzy z komparace hospodaření v letech 2008 – 2012 vyplývá, že město Brušperk vynakládá veřejné prostředky obezřetně a vychází ze základních ekonomických principů, jako jsou hospodárnost, účelnost a efektivnost. Výsledek hospodaření byl převážně přebytkový a na základě této skutečnosti si město dokázalo vytvořit značnou finanční rezervu, výjimku tvořil pouze rok 2010. V rozpočtovém výhledu na roky 2014 a 2015 jsou již zahrnuty dva hlavní investiční záměry, které město plánuje realizovat. Jedním z nich je právě projekt výstavby krytého plaveckého bazénu.

Čtvrtá kapitola diplomové práce se zabývá popisem samotné investiční akce včetně analýzy budoucích provozních nákladů v souvislosti s následným dopadem na budoucí rozpočty města. Významným nedostatkem v kalkulaci budoucích nákladů spojených s tímto projektem je absence odpisů. Přestože město provedlo ekonomickou analýzu zaměřenou na vyčíslení předpokládaných provozních nákladů, nezohlednilo nikde náklady spojené s odpisováním daného objektu. V závěru kapitoly byly představeny možné zdroje financování

a následně doporučena nejvhodnější varianta vycházející především z vypracované analýzy a také z konkrétních výstupů hodnocení jednotlivých variant.

V první variantě je představena možnost financovat investiční záměr čistě z vlastních zdrojů. Přesto, že město Brušperk disponuje značným finančním potenciálem, nedokáže akci takového rozsahu zrealizovat pouze ze svých prostředků.

Druhou variantu je třeba posuzovat ze dvou pohledů. Pokud jsou vzaty v úvahu dotace z národních zdrojů (MMR ČR a MSK), město Brušperk nesplňuje stanovené podmínky pro jejich čerpání. Zbývají tedy dotace ze strukturálních fondů EU dostupné prostřednictvím ROP NUTS II Moravskoslezsko, kde město Brušperk splňuje kritéria pro poskytnutí dotace a tento dotační titul také zvolilo.

Třetí varianta je zaměřena na řešení investiční akce čistě formou úvěru od konkrétních bankovních ústavů. Tato varianta přichází v úvahu a dokázala by pokrýt veškeré výdaje spojené s projektem. Negativní dopad je spatřován v zatížení rozpočtu na několik let splátkami jistin a úroku.

V úvodu diplomové práce byla stanovena **hypotéza**, že město Brušperk není schopno pokrýt financování investičního záměru pouze z vlastních zdrojů. Provedená analýza a zhodnocení jednotlivých výstupů potvrdily pravdivost hypotézy. Závěrem můžeme konstatovat, že způsob jakým bude město realizovat financování investiční akce, v tomto případě kombinací vlastních zdrojů a dotací ze strukturálních fondů EU, je optimální variantou bez většího dopadu na rozpočet města a rovněž neomezí plánované rozvojové aktivity, se kterými město dlouhodobě počítá. Potenciálním rizikem zůstávají nezahrnuté náklady v souvislosti s odpisováním a možné navýšení provozních nákladů, jejichž reálná výše bude známá až po uvedení krytého plaveckého bazénu do provozu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace

1. BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondu Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017
2. KUTSCHERAUER, Alois. *Management regionů a obcí*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2012. 166 s.
3. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
4. PŮČEK, Milan a David KOPPITZ. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. 1. vyd. Praha: NSZM, 2012. 196 s. ISBN 978-80-260-2789-8.
5. TOMÁNEK, Petr. *Hospodaření krajů a obcí*. Ostrava: EkF - VŠB-TU, 2011. 91 s.

Legislativní zdroje

1. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 243 ze dne 29. června 2000 o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).
3. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
4. Vyhláška č. 323 ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě v platném znění - aktualizována dle novely č. 464/2013 Sb.
5. Usnesení vlády č. 346 ze dne 14. dubna 2004 o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby.

Internetové zdroje

1. Strategické řízení v obcích - kvalitně a efektivně. *Národní síť Zdravých měst ČR* [online]. 2013[cit. 2013-06-19]. Dostupné z: <http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2178849t>.
2. Historie a příspěvkové organizace města Brušperk. *Oficiální stránky města Brušperk* [online]. © 2014 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.brusperk-mesto.cz/historie/>.
3. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Strukturální fondy - příprava období 2014 - 2020* [online]. 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>.

4. Komerční banka. *Dotované úvěry municipalitám* [online]. © 2014 Komerční banka [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/kb-eu-point/financovani/dotovane-uvery-municipalitam.shtml>
5. Česká spořitelna. *Investiční úvěr, Dodavatelský úvěr* [online]. © 2014 Česká spořitelna, a. s. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/mesta-a-obce/financovani-d00009332>

SEZNAM ZKRATEK

Zkratky

ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSOB	Československá obchodní banka
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
EU	Evropská Unie
MA21	Mezinárodní program místní Agenda 21
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSK	Moravskoslezský kraj
ROP	Regionální operační program
RV	Rozpočtový výhled
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SMVaK	Severomoravské vodovody a kanalizace

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25.4.2014

Zuzana Lampartová

SEZNAM PŘÍLOH

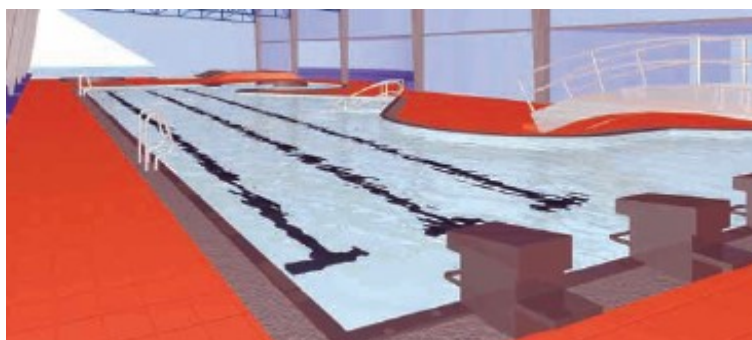
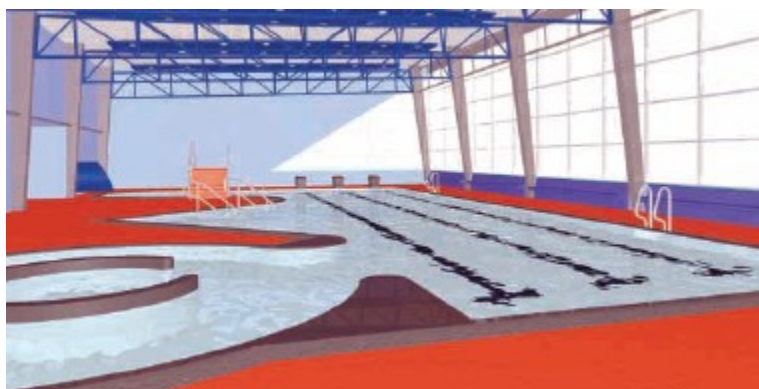
Příloha č. 1: Vizualizace krytého plaveckého bazénu

Příloha č. 2: Interní postup stanovení předpokládané návštěvnosti krytého plaveckého bazénu

Příloha č. 3: Výpočet rovnoměrného a zrychleného odpisování stavby krytého plaveckého bazénu v Kč

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Vizualizace krytého plaveckého bazénu

Zdroj: Interní dokument MěÚ Brušperk

Příloha č. 2: Interní postup stanovení předpokládané návštěvnosti krytého plaveckého bazénu

<i>Postup stanovení počtu uživatelů navštěvujících bazén Brušperk</i>	<i>Počet dojíždějících</i>	<i>Poptávka dle počtu uživatelů</i>	<i>Postup výpočtu</i>	<i>Poptávka dle počtu návštěv</i>
Počet obyvatel v současné době navštěvující bazén	2.894,4		76,47% z 3.785 obyvatel	
Bazén bude využívat 93,62% respondentů v současnosti dojíždějících na bazén:		2.709,7	93,62% x 2.894,4	
a) 2x týdně	3,65%	98,9	2.709,7 x 3,65% x 2krát x 51 týdnů	10.087,8
b) 1x týdně	13,01%	352,5	2.709,7 x 3,65% x 1krát x 51 týdnů	17.977,5
Pravidelní uživatelé – veřejnost		451,4		28.065,3
c) 2x měsíčně	21,46%	581,5	2.709,7 x 3,65% x 2krát x 12 měsíců	13.956,0
d) 1x měsíčně	34,08%	923,47	2.709,7 x 3,65% x 1krát x 12 měsíců	11.081,6
e) 1x za ½ rok	18,35%	497,23	2.709,7 x 3,65% x 2krát/rok	994,5
f) 1x za rok	9,45%	256	2.709,7 x 3,65% x 1krát	256,1
Jednorázoví uživatelé – veřejnost		2.258,2		26.288,2
CELKEM	100,00%			54.353,5

Pro výpočet předpokládané návštěvnosti byla použita výrazně krácená, avšak zcela reálná úvaha, už z dnešního počtu obyvatel města – 3.960 osob. Dále je předpokládán provoz pouze 8 měsíců, ceny dospělí 60 Kč/h, důchodci a studenti 50 Kč/h a děti 40 Kč/h.

Z celkového počtu obyvatel bude navštěvovat bazén pouze 55%, což je 2.178 osob, z toho:

- 2x týdně	1% osob, tj. 22 x 8 (8x za měsíc) x 8 (měsíců)	= 1.408 návštěv, tj. 3.352 Kč/os.
- 1x týdně	5% osob, tj. 109 x 4 (4x za měsíc) x 8 (měsíců)	= 3.488 návštěv, tj. 1.676 Kč/os.
- 2x měsíčně	14% osob, tj. 305 x 2 (2x za měsíc) x 8 (měsíců)	= 4.880 návštěv, tj. 838 Kč/os.
- 1x měsíčně	30% osob, tj. 653 x 1 (1x za měsíc) x 8 (měsíců)	= 5.224 návštěv, tj. 419 Kč/os.
- 1x sezónu	50% osob, tj. 1.089	= 1.089 návštěv, tj. 52 Kč/os.
Celkem za sezónu		16.089 návštěvníků

Při předpokládané Ø ceně 52,38 Kč/hodinu to představuje tržby ve výši 842.670 Kč/sezónu.

7 škol x 2 třídy x 20 žáků x 20 hodin = 5.600 hodin.

Při předpokládané ceně 40 Kč/hodinu to představuje tržby ve výši 224.000,- Kč.

Z celkového počtu obyvatel okolních obcí – 10.500, je předpokládáno, že bazén navštíví:

- 5% tj. 525 osob 1x za měsíc, x 8 měsíců	= 4.200 návštěv, 419 Kč/os.+doprava
- 5%, tj. 525 osob 2x za sezónu	= 1.050 návštěv, 104 Kč/os.+doprava
- 5%, tj. 525 osob jednou za sezónu	= 525 návštěv, 52 Kč/os.+doprava
Celkem za sezónu	5.775 návštěv

Tržby: 5.775 x 52,38 Kč = 302.495 Kč.

Z výše uvedeného vyplývá, že je možné očekávat reálné tržby ve výši:
842.670 + 224.000 + 302.495 = **1.369.165 Kč.**

V přepočtu na návštěvníky to znamená:

děti v dopoledních hodinách	5.600 „osobohodin“
veřejnost Brušperk a okolí	21.864 „osobohodin“.

Zdroj: Interní dokument MěÚ Brušperk

**Příloha č. 3: Výpočet rovnoměrného a zrychleného odpisování stavby krytého
plaveckého bazénu v Kč**

Název předmětu: bazén
Pořizovací cena majetku: 43239983 Kč
Odpisová skupina: 5
Zvýšení odpisu v 1.roce:
První rok odpisování: 2015

-1- Poř Rok		---Rovnoměrné odpisy--- Sazba Odpis ZůstCena			---Zrychlené odpisy----- Koeff Odpis ZůstCena (Sazba)			
1	2015	1.40	605360	42634623	30.00	1441333	41798650	3.33
2	2016	3.40	1470160	41164463	31.00	2786577	39012073	6.44
3	2017	3.40	1470160	39694303	31.00	2690488	36321585	6.22
4	2018	3.40	1470160	38224143	31.00	2594399	33727186	6.00
5	2019	3.40	1470160	36753983	31.00	2498311	31228875	5.78
6	2020	3.40	1470160	35283823	31.00	2402222	28826653	5.56
7	2021	3.40	1470160	33813663	31.00	2306133	26520520	5.33
8	2022	3.40	1470160	32343503	31.00	2210044	24310476	5.11
9	2023	3.40	1470160	30873343	31.00	2113955	22196521	4.89
10	2024	3.40	1470160	29403183	31.00	2017866	20178655	4.67
11	2025	3.40	1470160	27933023	31.00	1921777	18256878	4.44
12	2026	3.40	1470160	26462863	31.00	1825688	16431190	4.22
13	2027	3.40	1470160	24992703	31.00	1729599	14701591	4.00
14	2028	3.40	1470160	23522543	31.00	1633511	13068080	3.78
15	2029	3.40	1470160	22052383	31.00	1537422	11530658	3.56
16	2030	3.40	1470160	20582223	31.00	1441333	10089325	3.33
17	2031	3.40	1470160	19112063	31.00	1345244	8744081	3.11
18	2032	3.40	1470160	17641903	31.00	1249155	7494926	2.89
19	2033	3.40	1470160	16171743	31.00	1153066	6341860	2.67
20	2034	3.40	1470160	14701583	31.00	1056977	5284883	2.44
21	2035	3.40	1470160	13231423	31.00	960888	4323995	2.22
22	2036	3.40	1470160	11761263	31.00	864799	3459196	2.00
23	2037	3.40	1470160	10291103	31.00	768711	2690485	1.78
24	2038	3.40	1470160	8820943	31.00	672622	2017863	1.56
25	2039	3.40	1470160	7350783	31.00	576533	1441330	1.33
26	2040	3.40	1470160	5880623	31.00	480444	960886	1.11
27	2041	3.40	1470160	4410463	31.00	384355	576531	0.89
28	2042	3.40	1470160	2940303	31.00	288266	288265	0.67
29	2043	3.40	1470160	1470143	31.00	192177	96088	0.44
30	2044	3.40	1470143	0	31.00	96088	0	0.22
celkem		100.00	43239983			43239983		÷ 99.99

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů o investiční akci